

Dziennik Zachodni

Obrady Sejmu Ustawodawczego

Bitwa o handel

Słowny pojedynek posłów w czasie dyskusji nad projektami nowych ustaw

Wczorajsze plenarne posiedzenie Sejmu Ustawodawczego poświęcone było rozpatrzeniu wniesionych przez rząd projektów ustaw, mających na celu unormowanie naszych stosunków gospodarczych oraz walkę z drożyzną i spekulacją.

Warszawa. (PAP) Poniedziałkowe posiedzenie plenarne Sejmu otwarte zostało o godzinie 11,50 z opóźnieniem — wynikiem z przedłużenia się prac komisji sejmowych. W związku z tym nastąpiły przesunięcia w porządku dziennym i jako punkt pierwszy Izba rozpatrzyła sprawozdanie komisji przemysłowej o projekcie ustawy o zezwoleniach na prowadzenie działalności handlowej. Referował przewodniczący komisji poseł Obrączka (PPS). Referent stwierdził, iż ustawa ma za zadanie zwalczanie spekulacji, handlu pokątnego i fałszerstwa. Ustawa przyczyni się też do ograniczenia niezdrowego obrotu nadmiernego pędu do handlu, pozostałości z okresu okupacji. Pewien procent ludzi skieruje się dzięki temu do bardziej produktywnych działalności gospodarczej.

Posel Obrączka wnosi w imieniu komisji o przyjęcie ustawy w brzmieniu rządowym oraz zgłasza dezyderat komisji, wzywający ministra Przemysłu i Handlu do jak najrychlejszego opracowania rozporządzenia wykonawczego. Wniosek mniejszości referuje poseł Trzebiński (S. P.). Zgłasza on poprawkę do art. 2, że jeżeli petent odpowiada określonym warunkom, władza przemysłowa zobowiązana jest udzielić zezwolenia. Posel Osiecki (PSL) uznaje za słuszną kontrolę przedsiębiorstw — ale domaga się większego sprężynowania przepisów ustawy. Występuje przeciw zasadzie weryfikacji wszystkich istniejących przedsiębiorstw. Posel Osiecki wypowiada się również przeciwko poprawce posła Trzebińskiego w sprawie spółdzielczo-

ści. Domaga się również wyjaśnienia sprawy terminu obowiązywania ustawy. Mówca zapowiada, że klub PSL powstrzyma się od głosowania nad ustawą.

Ustawa została przyjęta większością głosów.

Następnie Sejm przystąpił do dyskusji nad projektem ustawy o poborze podatku gruntowego. Wnieśli szereg poprawek.

Pierwsza poprawka daje pełnomocnikom rządowym do spraw podatku gruntowego w porozu-

mieniu z naczelnikami Urzędów Skarbowych prawo przyznawania osobom zatrudnionym przy wymiarze i poborze podatku gruntowego specjalnych premii.

Posel Rataj, uzasadniając stanowisko większości Komisji stwierdza, że problem podatku gruntowego łączy się ściśle z zagadnieniami ogólnej gospodarki narodowej, odbudowy zniszczeń wojennych i realizacją trzyletniego planu gospodarczego oraz z zagadnieniem aprowizacji kraju.

Wszystkie warstwy społeczne winne uczestniczyć w tym wysiłku.

Referent podkreślił, że możliwość podatku gruntowego w naturze zapobiegne spekulacji ziemiołódami i ułatwi chłopom wykonanie zobowiązań wobec Państwa. Posel Rataj stwierdza, że nie ma sprzeczności między interesami najszerszych warstw chłopskich a interesami całego społeczeństwa i że masy chłopskie w olbrzymiej swej większości ustosunkują się pozytywnie do usta-

wy. Izba oklaskuje przemówienie posła Rataja.

Imieniem mniejszości Komisji zabrał głos poseł Nowakowski (PSL). Mówca wystąpił przeciwko ustawie stwierdzając, że opóźnienie ściągania podatku gruntowego spowodowane było nie brakiem odpowiedniego aparatu do tego powołanego, lecz opóźnieniem wydania odpowiednich przepisów. Mówca polemizuje z twierdzeniem, jakoby dotychczasowe wpływy z podatku gruntowego były zbyt niskie. Wypowiada się również przeciwko udziałowi czynnika społecznego w nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego oraz przeciwko wypłacaniu premii pracownikom

przy tym nadzorze zatrudnionym. Wypowiadając się również przeciw handlowi państwowemu, mówi imieniem klubu PSL wnosi o odrzucenie projektu ustawy.

Imieniem SL zabrał głos poseł Szymanek, zaznaczając, że masy chłopskie chcą unormowania stosunków gospodarczych i rozumieją, że ustawa o podatku gruntowym do tego unormowania w poważnym stopniu się przyczyni. Nadzór nad wymiarem i poborem podatku gruntowego zdaniem posła Szymanka, skierowaną jest przeciwko spekulacji i drożyznie. Stanowisko, jakie w tej sprawie zajmuje PSL nie przyniesie korzyści ani chłopom, ani Państwu. Ustawa przyniesie uspokojenie na wsi, która jest wzburzona uchylaniem się elementów spekulacyjnych od świadczeń na rzecz Państwa.

Zaden uczciwy chłop nie będzie się bał również płacenia podatków w naturze. System ten może dotknąć tych tylko, którzy ukrywają zboże dla celów spekulacyjnych. Zdaniem posła Szymanka, pracownicy zatrudnieni przy wymiarze i poborze podatku gruntowego, muszą być wynagradzani, gdyż każda uczciwa praca zasługuje na wynagrodzenie.

Następnie zabrał głos poseł Zaleski (PSL), który nawiązując do swej sobotniej statystyki, starał się udowodnić, żeścisłość cyfr, dotyczących wydajności pracy przy produkcji obuwia. Przechodząc do omówienia znajdujących się na porządku obrad ustawy o podatku gruntowym, mówca wnosi o skreślenie art. 8, dotyczącego powoływania posoborów społecznych, oraz art. 11 i 12, dotyczących ewentualnego uszczelnienia podatków w naturze.

Następny mówca, poseł Dura (SL) stwierdza, iż podatki placą przede wszystkim biedni chłopci, kierując się poczuciem obowiązku wobec Państwa.

Po dyskusji Sejm większością głosów uchwalił ustawę.

Po przerwie Sejm przystąpił do dalszych obrad. Posel Blinowski (PPR) referuje projekt ustawy o obywatelskich komisjach podatkowych i lustratorach społecznych.

Mówca stwierdza, że działanie poprzez podatki jest najskuteczniejszym instrumentem oddziaływania państwa na podział dochodu społecznego. Sytuacja wymaga zaostrzenia uwagi na zagadnieniach podatkowych.

Ministerstwo Skarbu — mówi dalej referent — wprowadziło uproszczone księgi handlowe i jeszcze bardziej uproszczone księgi

(Ciąg dalszy na str. 2)

Pogłębiają się konflikty

Francja w obliczu ciężkiego kryzysu

Paryż (obsł. wł.). Według doniesień korespondentów prasowych Francja stoi w przededniu kryzysu gospodarczego tym bardziej, że pogłębiające się konflikty społeczne i negatywne stanowisko francuskich związków zawodowych wobec polityki utrzymania dotychczasowych płac, prowadzonej przez rząd Ramadiera sprzyja rozwojowi zbliżającej się katastrofy gospodarczej.

Z tej przyczyny pojawiają się coraz częściej głosy ostrzegawcze, nawiązujące do zapobieżenia zagrożeniu niebezpieczeństwem, w obliczu którego niezadowolone z rządu Ramadiera elementy starają się odpowiednio wyzyskać sytuację dla swych własnych machinacji politycznych. Gubernator Banku Francuskiego Monick w

ostatnio opublikowanym raporcie stwierdza, że większość francuskich przedsiębiorstw przemysłowych nie może podjąć piętrocym się trudnościom bez uwzględnienia postulatów, dotyczących

podwyżki cen produkowanych towarów.

W związku z tym francuski minister pracy Daniel Mayer ostrzegł pracowników przemysłu francuskiego przed groźbą nie-

bezpieczeństwem inflacji i ogólnego chaosu gospodarczego, jaki może nastąpić w wypadku gdyby znacznie podwyższono płace pracowników, a produkcja francuska byłaby na dotychczasowym poziomie. Przy tej sposobności minister potwierdził, że fala strajków we Francji miałaby również bardzo poważne następstwa polityczne. „W obecnej sytuacji francuskiej tłumimy konflikt za konfliktem — mówił minister — ale mimo licznych apelów wydawanych przez miarodajne czynniki francuskie coraz nowe konflikty się pojawiają, podsypane przez grupy wiecznych malkontentów”. W końcu oświadczenia Daniel Meyer dodał, że władze francuskie rozważają obecnie możliwość zapobieżenia strajkom lub też wydania odpowiedniej ustawy uniemożliwiającej ich organizowania. (pf)

Owacyjne powitanie gości

Opera czechosłowacka w Katowicach

Katowice. (jmm.) W dniu 2 b.m. wystąpiła w Katowicach gościnnie Opera Czeska z Morawskiej Ostrawy, wystawiając arcydzieło narodowe, operę komijną B. Smetany „Sprzedana narzeczoną”.

Na przedstawienie przybył z

Warszawy amb. Rep. Czechosłowackiej J. Hejret i attache prasowy Sediv, władze wojewódzkie reprezentowali wicewoj. Ziętek i ppłk. Stahl.

Po odegraniu hymnów narodowych serdecznie powitał gości dr. Kral, prezes Tow. Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej, podkreślając doniosłość momentu zbliżenia kulturalnego. Przemówienie dr. Krala zakończone ofiarowaniem amb. Hejretowi wianki kwiatów oraz wymianą serdecznych uścisków z dyr. teatrów w Mor. Ostrawie Stanisławem Langerem, zgrupowana publiczność przyjęła długotrwałymi owacyjnymi oklaskami, jako wyraz istotnego zbratania dwóch tak bliskich sobie narodów.

Odpowiedział z kolei dyr. Langer. Dziękując za tak serdeczne przyjęcie artystów czechosłowackich, wyraził on nadzieję, że nawiązane kontakty przyniosą obustronne korzyści kulturalne i przyczynią się do wzmocnienia więzów przyjaźni. Dyr. Langer zakończył przemówienie okrzykiem na cześć prezydenta R. P. B. Bieruta i prezydenta Czechosłowacji dr. Benesza.

Wkrótce Opera Śl. odwiedzi Morawską Ostrawę z „Halką” Moniuszki.

Bezsensowne pogłoski o „tajnych rokowaniach” polsko-czechosłowackich

Praga. (PAP). W związku z wiadomością, jaka pojawiła się ostatnio w prasie brytyjskiej na temat rzekomych „tajnych rokowań” gospodarczych między Polską a Czechosłowacją w Pradze, zmierzających do ścisłej koordynacji gospodarki obu państw bez uwzględnienia Związku Radzieckiego, czechosłowackie ministerstwo handlu zagranicznego wydało w tej sprawie komunikat, stwierdzający, że wiadomości te są wyssane z palca.

Rokowania gospodarcze — czytamy w komunikacie — między Czechosłowacją a Polską, jakie toczą się w Pradze, nie są tajne, a o przebiegu ich poinformował niedawno minister handlu zagranicznego dr. Ripka dziennikarzy zagranicznych na konferencji prasowej. Celem tych rokowań jest zwiększenie wymiany towarowej między obydwi państwami. Rokowania te nie oznaczają więc żadnej zmiany orientacji handlu zagranicznego Czechosłowacji, która dążyła do współpracy ze wszystkimi państwami. Związek Radziecki znalazł się w bilansie czechosłowackiego handlu zagranicznego za rok ubiegły na drugim

miejsu. Czechosłowacji zależy ze zrozumiałych względów na tym, aby handel ze Związkiem Radzieckim rozszerzył się coraz bardziej dla dobra obu państw.

Skazanie na śmierć przywódcy EAM

Belgrad. (PAP.) Z Aten donoszą, że skazano na śmierć sekretarza EAM w Laryssie dra Joanidesa. Dziennik albański „Baszki” stwierdza, że wyrok śmierci wydany został na dra Joanidesa za to, że złożył przed komisją śledczą ONZ zeznania niewygodne dla rządu greckiego, podważający autorytet ONZ i jego organów.

Misje amerykańskie w Turcji

80 proc. pożyczki na cele wojskowe

Ankara (obsł. wł.). Według nieoficjalnych informacji 80 proc. przyznanej Turcji pomocy finansowej jest przeznaczona na cele wojskowe, 20 proc. natomiast — na budowę portów, dróg i usprawnienie komunikacji tureckiej. Tego rodzaju rozdział przydzielonej sumy 100 milionów dolarów nie oznacza bynajmniej udzielenia pomocy gospodarczej. Kola dobrze poinformowane twierdzą, że władze tureckie, pragnące uzyskać pomoc gospodarczą mogą

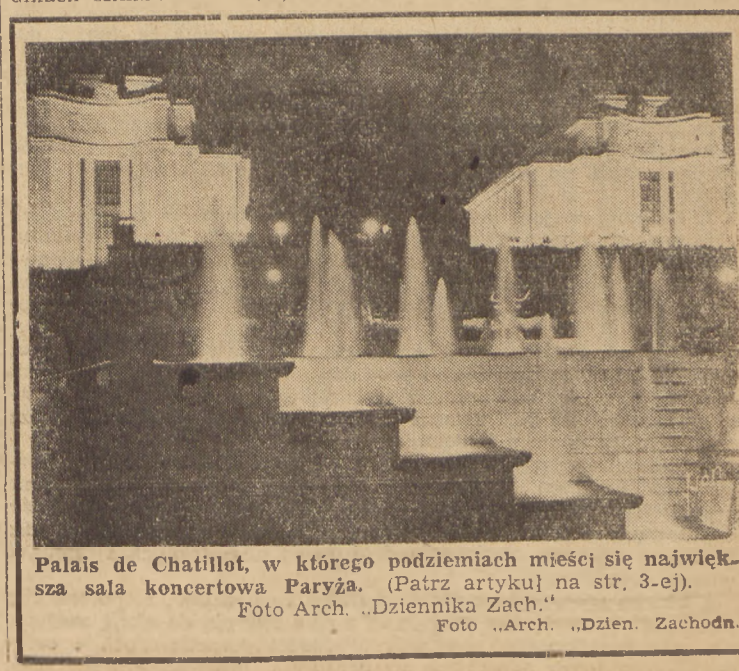
się zwrócić do Międzynarodowego Banku Odbudowy lub też do Banku Importowego z prośbą o udzielenie kredytów pieniężnych. W stolicy Turcji stwierdza się, że w celu podniesienia tureckiego życia gospodarczego potrzebna jest pożyczka finansowa w wysokości 500 milionów dolarów. (pf)

Ankara (obsł. wł.). W śróde grupa 12 ekspertów amerykańskich wyjechała do położonej w centralnej Anatolii miejscowości

Kayseri a następnie do okolic wschodniej i południowej Turcji w celu zbadań tamtejszych dróg komunikacyjnych oraz urządzeń portowych. Druga grupa misji amerykańskiej, złożona wyłącznie z przedstawicieli armii Stanów Zjednoczonych uda się do Istanbuhu i rejonu cieśniny morskiej gdzie zwiedzi umocnienia wojskowe i zbudowane tam fortyfikacje. Podróż obydwu grup misji amerykańskiej potrwa od 20 do 30 dni. (pf)

Pożyczka dla Persji

Waszyngton (obsł. wł.). Departament stanu USA ogłosił, że rząd Stanów Zjednoczonych zamierza w niedługim czasie otworzyć kredyt dla Persji w wysokości 30 milionów dolarów na zakup uzbrojenia i wyposażenia armii perskiej. Komunikat dodaje, że toczące się od szeregu tygodni między amerykańskim departamentem stanu a przedstawicielami rządu perskiego w tej sprawie rokowania zostaną w najbliższych dniach sfinalizowane. (cz)

Palais de Chatillot, w którym podziemiach mieści się największa sala koncertowa Paryża. (Patrz artykuł na str. 3-ej).

Foto Arch. „Dziennika Zach.”

Foto „Arch. „Dzien. Zachodn.”

Wyrok śmierci w Wałbrzychu

Wałbrzych (tel. wł.). Potwornym zbrodniarzem okazał się mieszkający w Boryslawie 30-letni Kazimierz Wojtasik, który w czasie okupacji niemieckiej spowodował śmierć wielu rodzin żydowskich. Wojtasik, udając przyjaciela ludności żydowskiej, wydobywał od Żydów wiadomości, które komunikował władzom niemieckim oraz wydawał Żydom ręce gestapo. Na skutek denuncjacji zbrodniarza zginęło kilkadziesiąt rodzin żydowskich.

Po wywołaniu Wojtasik zbiegł na Dolny Śląsk, gdzie został rozpoznany przez kilka osób pocho- dzących z Boryslawia. W wyniku rozprawy sądowej Wojtasik skazany został na karę śmierci, użycie praw obywatelskich i prze- badek mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Nowe prawo cywilne

przedmiotem konferencji w Min. Sprawiedliwości

Warszawa. (PAP). W Ministerstwie Sprawiedliwości odbyła się konferencja, poświęcona sprawie przyspieszenia wprowadzenia w życie nowego prawa cywilnego, w szczególności prawa rodzinnego i prawa o aktach stanu cywilnego.

Konferencja, na której był obecny Min. Świątkowski zgromadziła przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw, duchowieństwa różnych wyznań, organizacji społecznych, prasy itp.

W wyczerpujących referatach zapoznano obecnych ze stanem faktycznym na tle niedawno wprowadzonego prawa o aktach stanu cywilnego, o ślubach cywilnych i opiece prawnej nad dziećmi opuszczonymi. Na temat rejestracji małżeństw, urodzin i zgonów w świetle statystyki mówił Naczelnik Wydziału GUS ob. Wiktor Morawski.

Sprawę w jaki sposób można by zmniejszyć liczbę „Dezertów rejestracyjnych” w Urzędach Stanu Cywilnego i w jaki sposób można by najskuteczniej uświadomić ludność o konieczności sporządzania aktów urodzeń, małżeństw i zgonów — referował mec. Józef Litwin.

Dla Państwa dane statystyczne, dotyczące zawartych małżeństw, urodzin i zgonów — mają zasadnicze znaczenie. Każde cywilne

państwo na świecie posiada dokładną statystykę tego rodzaju. Rejestracja ma również podstawowe znaczenie dla samych obywateli.

W społeczeństwie naszym istnieje w tym względzie małe zrozumienie, a zwłaszcza w województwach centralnych. Lepiej jest pod tym względem w województwach zachodnich.

Drugim zagadnieniem była, referowana przez sędziego dr. Aleksandra Woltera, sprawa opieki nad dzieckiem, które nie posiada rodziców, lub nad dzieckiem, którego rodzice nie chcą, albo nie mogą tej opieki sprawować. Z tytułu prawa władza opiekuńcza są Sąd Grodzkie, które wyznaczają faktycznego opiekuna. Z reguły

jest to najbliższy krewny dziecka. W dobie powojennej, gdy istnieje tyle sierot sprawa opieki jest palącą. I tu podobnie — jak w dziale rejestracji — istnieje olbrzymie luki. Społeczeństwo nie jest dostatecznie poinformowane o obowiązku opieki. Na konferencji omawiano szereg sposobów, które pozwoliłyby zagadnienie to rozwiązać.

Bitwa o handel

(Dokończenie ze strony 1-ej)

podatkowe. Należy wzmocnić działalność aparatu skarbowego i w tym kierunku idzie projekt ustawy. Wzmocnienie aparatu skarbowego nastąpi drogą powiększenia działalności władz skarbowych z czynnikami społecznymi. Taki sposób postępowania wypływa z samej istoty naszego państwa — stwierdza referent. Zadaniem komisji nie będzie wyrażanie władz skarbowych, a jedynie pomoc i kontrola. Cała odpowiedzialność za prawidłowe ściąganie podatków w dalszym ciągu ciąży będzie na Izbach i Urzędach Skarbowych.

Do zadań obywatelskich komisji należy będzie orzekanie o wysokości opodatkowania na wniosek Urzędu Skarbowego. Ko-

misje nie będą hamowały prac aparatu skarbowego — stwierdza pos. Blinowski, ale usprawnią działalność urzędów skarbowych. Posł Blinowski proponuje przyjęcie rządowego projektu ustawy o obywatelskich komisjach podatkowych i lustratorach społecznych bez zmian. Projekt ustawy został przyjęty w drugim i trzecim czytaniu głosami całej Izby, przy powstrzymaniu się od głosowania klubu poselskiego P. S. L.

W następnym punkcie porządku dziennego posł Sobol (SD) referuje w imieniu komisji rządowej projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych. Mimo wojny i zniszczeń, pewne koncentracje kapitałowe sygnalizowały swą obecność zaraz

po wyzwoleniu. Chodzi tu o duży stopień o produkty wzbogacenia wojennego w postaci walut obcych, drogich kamieni oraz zapasów artykułów przemysłowych, szczególnie poszukiwanych. Jak skóra lub manufaktura. Wydany w związku z tym, wkrótce po wyzwoleniu dekret o podatku nadzwyczajnym od wzbogacenia wojennego miał charakter raczej uciążliwy niż charakter racjonalny. Mówca charakteryzuje następnie zorganizowane podziemie gospodarcze, które skupia waluty zagraniczne, zasila się towarowo drogą przemytu i spekulacji, która jest jego dziełem. Na tym tle projekt ustawy jest celowym gospodarczo aktem amnestyjnym w stosunku do kapitałów, które powstały nie bez wykorzystania trudności okresu odbudowy. Ustawa zmierza do tego, by ujawnione kapitały włączyły się do odbudowy kraju, przez budowę przedsiębiorstw i przywóz pewnych, akceptowanych każdorazowo towarów. Na Ziemiach Zachodnich kapitały te będą mogły

zakładać nowe przedsiębiorstwa bez ograniczenia rodzaju, nabywać i wydzierżawiać nieruchomości i przedsiębiorstwa. Ustawa mówi o uwidocznieniu w księgach wysokości kapitału zakładowego i obrotowego. Konkretną doradzą korzyścią dla ujawniających się kapitałów jest że skarb państwa zrzeka się grzywny i samych podatków (od wzbogacenia wojennego i podatku dochodowego). Ustawa stwarza atrakcyjne możliwości dla ujawniających się kapitałów i jeżeli nie przyniesie całkowitej likwidacji podziemia gospodarczego, to przeprowadzi li-

nie podziału między legalnym działaniem gospodarczym i działaniem dywersyjnym w stosunku do gospodarki narodowej.

Izba jednomyślnie przyjęła projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych, w drugim i trzecim czytaniu.

Po drugiej przerwie o godz. 19.30 Sejm rozpatrywał sprawozdanie komisji o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków, które referował posł Popiel.

Na zakończenie dzisiejszego posiedzenia Izba w 2 i 3 czytaniu odrzuciła wszystkie wnioski mniej sześc i przyjęła jednogłośnie ustawę o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków. Jutrzejsze posiedzenie Sejmu rozpocznie się o godz. 12.

Serdeczne współzycie

na pograniczu polsko-czechosłowackim

Wałbrzych (obsł. wł.). Przed kilku dniami członkowie Zarządu Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej w Wałbrzychu udali się z kurtuazyjną wizytą do nadgranicznej miejscowości Broumow w Czechosłowacji.

Wizyta dała okazję do nawiązania bliższych kontaktów z sąsiadami, wymiany myśli i rozpoczęcia wspólnej pracy kulturalnej.

Ze strony naszych pobratymców wysunęto następujące problemy, które należałoby rozwiązać: a więc w pierwszym rzędzie kwe-

stę wprowadzenia nauki języka czeskiego w szkołach powszechnych, w powiatach przygranicznych oraz naukę języka polskiego w szkołach ludowych w Czechosłowacji, a dalej sprawę wymiany dzieci szkół powszechnych w okolicy kolonii letnich.

Ze strony polskiej wysunęto projekt zaproszenia do Wałbrzyska chóru dzieci czeskich, który brał udział w festiwalu śpiewa czym w Pradze. Uzgodniono, że tym wzajemną wymianę dzieci sportowych. W dalszych najbliższych udaje się do miejscowości Broumow wycieczka polskich harcerzy z Wałbrzyska.

Telegraficzny skrót

Berlin. Według ostatnich danych statystycznych, ilość uchodźców przebywających jeszcze w obozach strefy angielskiej i amerykańskiej wynosi 1.037.000 osób, w tym samej tylko strefie amerykańskiej 600.000. Wydatki przewidziane na utrzymanie obozów przez nową organizację IRO na rok bieżący przewidziane zostały na 130 milionów dolarów.

Nowy Jork (obsł. wł.). Ogłoszono tu, że z dniem 1 lipca b. r. amerykańskie towarzystwa lotnicze uruchamiają regularną komunikację lotniczą dookoła świata. Trasa tej linii prowadzić będzie z Nowego Jorku przez Bermudy, Londyn, Sztambuł do Kalkuty, a stąd przez Bangkok, Manillę, Guam, Honolulu, San Francisco z powrotem do Nowego Jorku. Lot dookoła świata potrwa równo 9 dni — jak donosi agencja Reutersa. (cz)

O Niemieckiej Radzie Gospodarczej

Podstawy układu międzystrefowego

Berlin (obsł. wł.). Zgodnie z zapowiedzią anglo-amerykańskich władz okupacyjnych w poniedziałek opublikowany został w Berlinie tekst umowy między brytyjskim i amerykańskim zarządem wojskowym w Niemczech w sprawie utworzenia Niemieckiej Rady Gospodarczej. We wstępnych warunkach do umowy stwierdza się, że amerykańskie i brytyjskie władze okupacyjne oczekują stworzenia służby administracyjnej dla całych Niemiec, postan-

wiły zawrzeć umowę w celu przeprowadzenia reorganizacji obydwu im podległych stref — łącznie dla skoordynowania niemieckiego życia gospodarczego. Ogólne zasady tej organizacji są następujące:

1. Utworzenie dwu strefowej rady gospodarczej wybranej przez parlamenty poszczególnych krajów niemieckich; 2. utworzenie komitetu wykonawczego dla pilnowania wykonania decyzji niemieckiej rady gospodarczej; 3. administracja obydwu stref będzie podlegała wyznaczonym kierownikom odpowiedzialnym przed radą gospodarczą; 4. odpowiedzialność za stan administracji w obydwu strefach będzie przelana na administrację dwustrefową z uwzględnieniem zasady decentralizacji administracji niemieckiej; 5. wnioski wysunęte przez członków rady gospodarczej i komitetu wykonawczego w czasie

posiedzeń tych obydwu czynników, uzyskują prawomocność w wypadku, gdy większość radnych zajmie wobec nich pozytywne stanowisko.

Należy podkreślić, że nad całością prac obydwu instancji czuwa specjalne biuro utworzone przez władze anglo-amerykańskie, których przedstawiciele, w wypadku, gdyby obrady Niemców były niezgodne z postanowieniami umów międzynarodowych, wiążących władze anglo-amerykańskie, wniosłoby protest, a w wypadku koniecznym uniemożliwiłyby prowadzenie obrad. (pf)

W. Brytania sprzedaje część floty

89 jednostek przejdzie w inne ręce

Londyn. (PAP). Rzeczoznawcy admiralicy brytyjskiej pracujący nad danymi, dotyczącymi przekazania tytułem pożyczki (transfer loan) lub sprzedaży większych jednostek bojowych floty królewskiej Kanadzie, Chinom, Irlandii i Indiom, ustalili obecnie rozdziałnik prawie całkowicie. Gdy rzeczoznawcy skończą swe prace, marynarka królewska rozstanie się, licząc od dnia zwycięstwa — z 89 jednostkami bojowymi, lotniskowcami, kontrtorpedowcami, łodziami podwodnymi i korwetami. Jest to blisko jedna ósma brytyjskiej floty z końca wojny, albowiem w dniu zwycięstwa flota królewska liczyła 785 jednostek bojowych.

Flota turecka wzmocniła się przez przekazanie 2 kontrtorpedowców i 1 łodzi podwodnej. Były to jednostki zbudowane przez Turcję w Wielkiej Brytanii na zasadzie brytyjsko-tureckiego kredytu zbrojeniowego w roku 1938 i 1939, zarekwirowane przez rząd brytyjski podczas wojny. Flota grecka również miała spory udział w rozdzieleniu floty brytyjskiej. Od dnia zwycięstwa marynarka grecka otrzymała 3 kontrtorpedowce, 5 łodzi podwodnych i 7 korwet. Kanada otrzymała wkrótce tytułem pożyczki okręt „Magnificent” (14.000 ton). Południowa Afryka otrzyma 2 fregaty. Norwegia była najlepszym odbior-

cą, kupując 7 kontrtorpedowców, 5 łodzi podwodnych i 3 korwety. Ponadto następujące państwa otrzymały okręty wojenne na warunkach pożyczki: Francja i Ho-

landia (2 lotniskowce), Nowa Zelandia (2 krążowniki), Australia (3 kontrtorpedowców) i Chiny (korwete). Chiny otrzymają też wkrótce krążownik „Aurora”.

W Ameryce rośnie fala protestów

przeciw ustawom antyrobotniczym

Nowy Jork (obsł. wł.). W związku z nową ofensywą amerykańskiej partii republikańskiej przeciw działalności związków zawodowych i amerykańskich organizacji postępowych, przywódcy amerykańskiego ruchu syndykalistycznego wystosowali ostry protest, podkreślając doniosłą rolę zrzeszonych w organizacjach zawodowych pracowników, domagających się słusznych praw i polepszenia warunków materialnych.

Korespondent agencji France Presse donosi, że burmistrz Nowego Jorku William Odwyer w wydanym w poniedziałek komunikacie ogłosił nadchodzącą środę jako protest przeciw antyrobotniczemu ustawodawstwu Kongresu Stanów.

W dniu tym odbędą się w Nowym Jorku liczne demonstracje przeciw wydanym przez rząd amerykański ograniczeniom działalności związków zawodowych.

Oświadczenie ambasady egipskiej

Dookoła osoby Abd el Krima

Paryż. (Obsł. wł.). Ambasada egipska w Paryżu wydała wczoraj specjalny komunikat poświęcony sprawie ucieczki Abd el Krima, który przebywa obecnie na terenie Egiptu.

Jak wiadomo, przywódca powstańców marokańskich wyemigrował się spod ochrony francuskiej, udając się do Port-Saidu, gdzie nawiązał kontakt z królem egipskim Farukiem. Według komunikatu, władze egipskie nie mogły odrzucić apelu Abd el Krima o zaofiarowanie mu azylu. Postawiły one jednak warunek, że nie będzie się zajmował propagandą antyfrancuską. Uciekinierowi towarzyszą dwie żony, 11-cio dzieci oraz liczny dwór. Sprawozdawcy prasowi podkreślają, że król Faruk przeznaczył do dyspozycji słynnego wodza szereg pałaców marokańskich, jeden z najwspanialszych budynków w Kairze.

Ogólnie się stwierdza, że obecność jego w Egipcie pobudzi w silnym stopniu tendencje panarabskie.

Ponadto należy się również spodziewać konfliktu francusko-hiszpańskiego.

Francja bowiem zawarła w roku 1926 z Hiszpanią umowę, na podstawie której zobowiązała się ponieść pełną odpowiedzialność za osobę Abd el Krima i nie dopuścić do wznowienia przez niego działalności.

Rocznica proklamacji republiki włoskiej

Rzym (obsł. wł.). Włochy święciły w dniu wczorajszym pierwszą rocznicę proklamacji republiki. W Rzymie odbyła się na Placu Ludowym wielka manifestacja z udziałem wszystkich partii politycznych.

Przemówienie radiowe Papieża

Ojciec Św. wzywa do zawarcia trwałego pokoju

Rzym (PAP). Papież Pius XII. wygłosił przed mikrofonem rozgłosni watykańskiej przemówienie. Apelowoła on o wprowadzenie na świecie porządku, opartego na prawie i pokoju. Papież wypowiedział się przeciwko zbrojeniom i zaznaczył, że kryzys gospodarczy na skalę światową

nie jest wykluczony. Należy temu na czas zapobiec, przez stworzenie wspólnym wysiłkiem odpowiednich warunków życia.

Kończąc swe przemówienie, wygłoszone z racji dnia swego patrona, Ojciec Święty podkreślił konieczność zawarcia trwałego pokoju.

Zwalczamy drożyznę

Ciągły wzrost cen artykułów żywnościowych i wyrobów przemysłowych spowodował rząd i całe społeczeństwo do energicznego wystąpienia przeciwko nadmiernym cenom i spekulacji. 23 maja Rada Ministrów uchwaliła nadzwyczajne środki do walki z drożyzną i nadmiernymi zyskami w handlu przez ustanowienie kontroli i określenie wysokości cen i zysków handlowych.

W celu zapewnienia dostaw żywności, w pierwszym rzędzie na zaopatrzenie kartkowe, Rada Ministrów zleciła Funduszowi Apro-wizacyjnemu skup artykułów zbożowych i mięsnych u rolników w powiązaniu ze sprzedażą wyrobów przemysłowych oraz utrzymanie właściwego poziomu cen środków żywności. Funduszowi Apro-wizacyjnemu została więc faktycznie podporządkowana istniejąca sieć skupu żywności u producentów, a także zezwolono mu powoływać własne placówki. Jednocześnie celem należytego rozprzedażenia wyrobów przemysłowych zorganizowana zostanie sieć placówek detalicznej sprzedaży PCH, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów tekstylnych, w tej dziedzinie bowiem panuje na naszym rynku najgłośniejszy chaos i rażące różnice cen.

W ten sposób Rada Ministrów zalegała walkę z drożyzną. Istota tej walki tkwi w konieczności wydobycia rezerwy żywnościowych, nie na pasek, lecz na potrzeby ludności, podporządkowania handlu artykułami pierwszej potrzeby interesom ogółu i bezwzględnej walki ze spekulacją, dezorganizującą nasze życie gospodarcze.

Celem jednak całkowitego przełamania naszych trudności gospodarczych, zwalczania drożyzny i spekulacji i podniesienia realnego poziomu wynagrodzeń świata pracy, Rząd poza uchwałami Rady Ministrów czuł się zmuszony do przedłożenia Sejmowi szeregu projektów nowych, doniosłych ustaw gospodarczych.

Minister Minc, jako główny referent projektu nowych ustaw gospodarczych na plenum Sejmu, podzielił je na trzy następujące grupy:

1. Ustawy, mające na celu wzmocnienie wpływów podatkowych i dostosowanie tych wpływów do istotnych dochodów podatników, zwłaszcza rekrutujących się z warstw pośrednich. Są to: ustawa o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego i ustawa o obywatelskich komisjach podatkowych i lustratorach społecznych.

2. Ustawy, mające na celu poczynienie ułatwień dla kapitałów, które mogą być pożyteczne i produktywnie zatrudnione w zakresie inwestycji, zakładania nowych przedsiębiorstw i budownictwa mieszkaniowego. Są to: ustawa o ulgach inwestycyjnych i ustawa o popieraniu nowego budownictwa.

3. Ustawy, mające na celu właściwe zorganizowanie handlu i kontroli nad handlem. Są to: ustawa o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych oraz ustawa o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym.

Z chwilą wejścia w życie wszystkich tych ustaw, zespolone siły państwowe i społeczne przystąpią z całą energią do akcji, mającej na celu przełamanie obecnych trudności gospodarczych i ostateczne zwalczenie panoszącej się drożyzny. (y)

Niejaki X

Reportaże z Dolnego Śląska

Przejażdżka po Wałbrzychu

I.

Z Wałbrzyschem mogą być rozmaite kłopoty. Na przykład nie wiadomo, jak należy go odmieniać. Jedni bowiem mówią: „Jadę do Wałbrzysza”, drudzy zaś: „Jadę do Wałbrzychu”, a jeszcze inni: „Jadę do Wałbrzucha”. Sprawa dotychczas nie jest jeszcze wyjaśniona, ale ponieważ z nazwami na Ziemiach Odzyskanych sytuacja jest do dziś ciągle zagmatwana, więc tą historią nie ma co się przejmować. Ostatecznie nigdzie nie jest powiedziane, żeby nazwa Wałbrzych miała się utrzymać. Może ona zostać zmieniona w każdej chwili, tak jak zostały zmieniane inne nazwy po dwukroć, czy po trzykroć, co oczywiście nie dowodzi wcale, że ostatecznie.

Do Wałbrzysza (pozostawmy już przy tej końcówce) można dojechać samochodem, można koleją, można ostatecznie nawet dojechać na rowerze, lub na hulajnodzie, chodzi tylko o to, że każdy może na to zapytać: „Dobrze, ale po co?”

Otóż tu trzeba kategorycznie stwierdzić, że ci, co o Wałbrzychu, czyli też Wałbrzuchu tak sądzą, absolutnie nie mają racji. Wałbrzych bowiem jest miastem bardzo interesującym, co lapidarnie ujął w formie wierszowanej jeden z naszych czytelników w liście do Niejakiego X-a:

„Przebież Wałbrzych, mój kochanie, jest miasto takie znane! [ny, Wszak i u nas, proszę Pana, jest ferajna fajna, zgrana: Ob. Szaberek i pan Pasek, którzy ciągle robią kasę, wraz z miluchną panią wdówką, która zowie się Japówka, są też grubsze spekulanty, są złodzieje, są i kanty, (Co? Nieprawda? Kto zaprzeczy?) oraz wiele innych rzeczy niecodziennych, niebywanych, choć mających miano „stałych”.

Rzecz prosta, że na tym atrakcyjność Wałbrzysza się nie kończy. Miasto to posiada wiele oryginalnych cech. Wśród nich na pierwszym miejscu znajduje się jego długość. Wałbrzysch bowiem jest dłuższy, niż szerszy, wskutek czego przypomina właściwie sławną ulicę Piotrkowską w Łodzi, tyle, że bardziej wąską i krętą. W związku z powyższym obywateli chodzących piechotą należy tam do rzadkości. Każdy, o ile może posługiwać się tramwajem i to do tego stopnia, że człowiek aż liść bierze, gdy patrzy, jak taki biedny tramwaj wygląda. Przypomina on wtedy przelewającą się filiżankę. Nie więc dziwnego, że w tych warunkach tramwaje te czasami się wywracają, co do prawdy nie jest ich winą. Dlaczego jednak za walizkę płaci się w nich drożej, niż za pasażera, do dziś nie jest jeszcze wyjaśnione.

W Wałbrzyszu jest bardzo dużo Francuzów. Język francuski bowiem słyszy się co chwila, czy to na ulicy, czy w tramwajach, czy też w lokalach. Okazuje się jednak, że francuszczyznę nie propagują nie jacyś autentyczni Francuzi, lecz zwyczajni Polacy, re-emigranci z Francji. I nie chodzi tu o nich o jakąś potrzebę posługiwania się tym językiem, lecz o tzw. popisywanie się. Wszyscy bowiem „Francuzi” świetnie mówią po polsku, a tylko tak wobec innych współbraci, nie znających (na oko) francuskiego, starają się uchodzić za cudzoziemców, względnie w ogóle za ludzi, jak to się mówi, wykształconych.

Ponieważ jednak Wałbrzych znów nie jest takim jakimś zbyt wielkim miastem, więc „Francuzów” każdy już zna i po cichu z nich się śmieje. Natomiast „Francuzom” ciągle się zdaje, że wszyscy na nich patrzą z podziwem i dlatego nie przestają popisywać się swoją francuszczyzną, dosyć zresztą żalosa, bo naszpikowaną wszelkiego rodzaju błędami gramatycznymi. Naturalnie, gdy się już znajda między sobą, „Francuzi” rozmawiają normalnie po polsku.

Wałbrzych odznacza się poza tym bardzo dużą ilością tzw. zakładów gastronomicznych.

Mój serdeczny przyjaciel Oberburgermeister Schönewaldner na ogół w Wałbrzychu nie wiele się popisuje. Gdziekolwiek tylko widnieje ślad jego działalności w postaci np. napisu na pół ściany „Pelikan-Tinte”, albo „Leuna-Benzin”, względnie jakiegos „Gasthofu”, czy „Gasthausu”. Oberburgermeister tłumaczył mi się, że ma bardzo wiele pracy na innych terenach, o czym zresztą

pomówimy przy następnej sposobności.

Mało komu wiadomo, że Wałbrzych posiada własną prasę. Wychodzi tam tygodnik pt. „Wałbrzych”, który posiada 6 stron, kosztuje 10 złotych i jest wydawany przez Miejski Wydział Oświaty i Kultury. Oświaty w tygodniku „Wałbrzych”, wiele znaleźć nie można, a kulturę reprezentują tam przeważnie opisy poszczególnych knajp, w formie szalenie dowcipnej. Oto próbkę z kulturalnego artykułu pt. „Pieśń o naszym mieście:

„Trzeba przyznać, że kuchnia w Gastronomii jest bezsprzecznie najlepsza w Wałbrzychu. Obsługa też. Orkiestra też.

Przeważają oczywiście kobiety. Oto jedna ze stałych bywalczyń w pięknym wiedeńskim kapeluszu à la „z uszkiem, co stoi pod łóżkiem”, czarująca swym piętnastoletnim uśmiechem pod czarną kawę ze spirytusem, oto pani X, szanowana powszechnie śpiewaczka, zrobiona na „brenetkę”, oto pani Y, przewodnicząca Komitetu Komitetów, oto pani Z itd. itd.

Boki można zrywać ze śmiechu, prawda?

Albo drugi podobny jeszcze bardziej dowcipny opis:

„U Tomasza.

Toteż zakład astronomiczno-gastronomiczny. Na Podgórzu. Dawniej była tu winiarnia. Obecnie dzięki wydatnej pomocy prze myślu drukarskiego zamieniono go na restaurację I klasy z wyszynkiem alkoholycznym. Za bufetem w szapokłaku popularny Tomasz o spojrzeniu ucielesnionego Anioła. Orkiestra białych murzynów rżnie od ucha do ucha pobożnego krakowiaka, a w przewach trąbi... spirytus. Kąbiny wykładane skórą, co prawdopo-

Specjalna radość dla p. burmistrza Schönewaldnera — drogowskaz w Karpaczu

Fot. M. J. Michałowski.

dobnie dodatnio wpływa na samopoczucie kilku członków cechu obuwniczego, którzy spędzają tu większą część swego życia. Wódki nie ma. Spirytus z soczkiem. Nawet niezły. Specjalny stolik zarezerwowany dla prasy.

Co tu dużo mówić — śmieszne to jak cholera, a ile w tym satyry, a kulturalnego ujęcia tematu...!

Prócz tego kulturę w „Wałbrzychu” reprezentują jeszcze sprostowania. A więc kierownik kina p. Holland prostuje, dlaczego nie zapłacił 1600 zł na Ligę Kobiet, która go o to na dancinisk nagabywała, a co zostało opisane w „Wałbrzychu”, potem znowu ob. Kołodziej prostuje, że za obrazę ob. Tomaszewskiej został skazany na 3 miesiące are-

sztu nie bezwzględnie, lecz z zawieszeniem i że ob. Tomaszewska przy tym też dostała miesiąc, następnie protestuje „felietonista” Ryszard X., że nieprawdą jest, jakoby nie umiał pisać po polsku, czego dowodem jest fakt, że mimo, iż uczył się w szkołach rosyjskich „w roku 1945 jesienią zdawał egzamin do szkoły dziennikarskiej w Krakowie i otrzymał stopień b. dobry”. I tak dalej.

Jednym słowem wypada stwierdzić, że tygodnik „Wałbrzych” nawiązuje do szlachetnych tradycji pewnego gatunku, dziś zda, wało by się już wymarłej prasy, która właśnie zajmowała się opisywaniem rozmaitych prywatnych spraw, za co niesłusznie nie którzy na nią się oburzali, nazywając ją mianem prasy brukowej.

Ponieważ jednak w Wałbrzychu wychodzi aż jeden tygodnik, nie powinno nikogo dziwić zjawisko, iż w mieście tym jest mnóstwo dziennikarzy. I to takie mnóstwo, że prócz tego, iż w poszczególnych wytwornych lokalach posiadają swoje stoliki, urządzają oni co tydzień „Czarną Kawę u Dziennikarzy”. Ta „Czarna Kawa” odbywa się regularnie co niedzielę w Solicach-Zdroju, będących niejako przedmieściem Wałbrzysza i jest zawsze szumnie reklamowana przez „Wałbrzych” oraz przy pomocy afiszów. Na jaki cel idą dochody z tych imprez i czy o nich w ogóle coś wie Związek Zawodowy Dziennikarzy, nie bardzo wiadomo — w każdym razie należy podkreślić z uznaniem inicjatywę wałbrzyjskich dziennikarzy, to znaczy przypuszczam tygodnikarzy, że umiemy łączyć przyjemne z pożytecznym i że tak świetnie dbają o dobrą renomę świata prasy.

W Wałbrzychu istnieją również „Pisarze Sudeccy”. Sudeccy dlatego, że niby rozsiadli się u podnóża Sudetów. Ponieważ jednak z tymi Sudetami jest niebardzo, jako że przymiotnik „sudecki” od razu przypomina niedawne dzieje z „Sudetendeutschernami”, można by pisarzy sudeckich delikatnie poprosić, czy nie byłoby tak łaskawi zmienić ten przymiotnik na inny. Zważając, że o olbrzymiej większości tych pisarzy, prawdę powiedziawszy, mało kto słyszał, a kilku z nich dałoby się nawet śmiało zaliczyć do pisarzy gminnych lub prowintowych.

Okolice Wałbrzysza są bardzo piękne. Wśród nich zaś wyróżniają się niewątpliwie okolice Solic-Zdroju, gdzie można bardzo przyjemnie spędzić czas, o ile ma się na to ochotę.

Solice-Zdrój prócz piękna odznaczają się cenami za swoją wodę zdrojową. Dwa miesiące temu kubek owej wody kosztował 5 złotych. Potem nagle skoczył na 15, później na 30, a teraz na 50, z tym że jeszcze do tych 50 złotych dolicza się na miejscu 10% za obsługę, co razem wynosi złotych polskich 55.

Nie jest to wiele, gdy ktoś pije jeden kubek na rok, ale gdy ktoś chce lub musi wypić ich kilka dziennie, sprawa staje się trochę dziwna. Taniej bowiem już w tych warunkach wypada mleko, piwo, a nawet, jakby nie było, wódka.

Z tego też względu nie wypilem ani jednego kubka wody zdrojowej z Solic i piękna tę miejscowość szybko opuściłem.

Nadmieniam, że jest to przykłąd, godny naśladowania.

NIEJAKI X.

Sezon w stolicy świata

Polacy koncertują w Paryżu

(KORRESPONDENCJA WŁASNA „Dziennika Zachodniego“)

Paryż, w czerwcu

Na maj i czerwiec przypada tzw. sezon paryski. Nowe premiery, nowe wystawy, pokazy mód, wyścigi konne, bale, koncerty. Zważając na to, że Paryż zjeżdżają największe sławy. Pojawia się po wieloletnim pobycie w Stanach Zjednoczonych Lily Ponce „słowik Francji”, po kilku koncertach dają dyrygenty tej miary, co Kostelanetz, Hymans i Stokowski, a obok nich fenomenalny Gamba. Fenomenalny, bo liczy sobie zaledwie 9 lat, a orkiestrę prowadzi z równą wprawą, co doświadczony dyrygent. Paryż, przyjmował go z pewnym sceptycyzmem, ale już na próbach okazało się, że Pierino Gamba nie sobie nie robi ze swej małoletności i przed jedną z najlepszych orkiestr Paryża, jaką jest zespół Lamoureux (70 osób), Pierino, ubrany w krótkie spodnie i uczesany na grzywkę, stał bez najmniejszego zażenowania. Odrazu też pokazał swój autorytet: przerywał grę, udzielał wskazówek, narzucał tempo,

cieniował melodie. Ten Mozart 20 wieku dyryguje bez partytury, a na pamięć zna 32 utwory orkiestralne, w tym 12 wielkich symfonii.

Ale na tym jeszcze nie koniec. Na afiszach obok genialnego skrzypka Jehu Menuhina widnieją nazwiska równie genialnych pianistów, Brailowskiego i Casadesusa, a w teatrze Champs-Elysées zainstalowała się na 2 tygodnie mediolańska opera „La Scala” z własną orkiestrą, chórami i dekoracjami. Występów takich artystów, jak Enesco, czy Uniński (laureat konkursu chopinowskiego w Warszawie) już się prawie nie dostrzega.

Pomimo tak olbrzymiej konkurencji Polacy wychodzą dość obronnie ręką. Występy ich zbiegają się na przestrzeni nieomal jednego tygodnia.

Jeśli niektórzy z nich nie odnieśli takich sukcesów, na jakie zasługują, to głównie dlatego, że koncerty ich zostały źle zorganizowane. W Paryżu nie wystarcza być świetnym wirtuozem i nie wystarcza przywieźć ze sobą sławę z takiego kraju, jak Polska. Trzeba także znać miejscowe warunki i publiczność.

Publiczność paryska

Publiczność paryska dzieli się z grubsza na dwie kategorie: na smakoszy i ci zazwyczaj są bardzo ostrymi krytykami, oraz na melomanów mniej zaawansowanych, którzy nie zadawalając się radiem, gramofonem, czy muzyką operetkową schodzą się wielkimi gromadami na koncerty, ale na koncerty o nietrudnych programach. I ta druga kategoria publiczności bije brawo nieomal automatycznie, łatwo ją wprowadzić nawet w entuzjazm, ale trudno ściągnąć na koncert, bo czuła jest na sławę, na rozgłos, rozgląda się za wirtuozami o ustalonej renomie.

Wobec wielkiej konkurencji i istniejącej powodzi publiczności paryskiej, czy tej lepszej czy tej gorszej, wymaga specjalnych zabiegów i czasu.

Przyjezdny artysta zgłasza się zazwyczaj do jednego z biur koncertowych, które zajmują się organizowaniem spektakli i pierwsze pytanie, jakie mu tam stawiają, brzmi:

— Ile chce pan dołożyć do

koncertu? 30 tysięcy, czy pół miliona?

Za 30 tysięcy można mieć koncert w niewielkiej sali, np. Conservatoire, na 800 miejsc, z afiszami jednokolorowymi, o wymiarach 1 m x 1,5 m. Jeśli artysta rozporządza większą gotówką, to wystąpić może w lepszej sali, np. Gaveau (1500 miejsc), Champs-Elysées (2500 miejsc) lub w iście królewskiej sali w Palais de Chaillot (przeszło 3000 miejsc). W stosunku wprost proporcjonalnym do włożonych inwestycji rośnie także wielkość i barwność afiszów, ozdobność programów, a jednocześnie mnożą się wzmianki i wiadomości w prasie. Wytworny cocktail, czy wystawne śniadanie w znanej restauracji ułatwiają kontakty z krytykami i impresariami. Jeśli w wyniku tych zabiegów artysta otrzyma interesujące „engagement” — to znaczy, że odniósł sukces.

Przerost konkurencji — a nie wolno o nim zapominać ani na chwilę — każe ograniczać się do specjalności. Jeśli więc pianista celuje w interpretacji Chopina,

a innych kompozytorów gra tylko „na poziomie”, to powinien grać wyłącznie Chopina. Z pojęciem specjalności łączy się pojęcie egzotyki. Chopin sam przez się nie należy we Francji do egzotyki, ale posmak jej wywołać może polska interpretacja je-

go utworów, a nawet sam ich dobór (polonezy, mazurki, etiuda rewolucyjna itp.). A już cięsta egzotyka będzie dla Paryża Moniuszko, Wieniawski, Karłowicz.

O zasadach tych nie pamiętała ani Grażyna Bacewicz, ani Ewa Bandrowska.

Sami polacy

Bacewicz koncertowała już raz, rok temu, w obecności... 14 osób. Koncert tegoroczny, zorganizowany banalnie i skromnie, skończył się ponowną kląpą. Bandrowska do występu swego, bynajmniej nie zakrojonego na większą skalę, dołożyła kilkadziesiąt tysięcy. Na sali widziało się samych prawie Polaków. Polacy paryscy — trzeba tu dodać — na koncerty swych ziomków stawiają się licznie.

Na koncercie Bandrowskiej Polacy zajmowali zresztą co dzieląty hotel. I może nawet lepiej, że tak się stało, bo Bandrowska śpiewała dość nierówno i z wysiłkiem, co zupełnie mija się z paryskim gustem, sprzyjającym lekkości, a nawet popisowości. Drugi błąd popełniła Bandrowska przy układaniu programu. Zamiast ograniczyć się do swych specjalności, a są nimi pieśni o napięciu dramatycznym, jak np. aria z „Traviaty” i pieśni polskie, poszła na wszechstronność. Pierwszą część wypełnili jej Lotti, Grétry, Isonard, Debussy, Duparc, Ravel, a więc kompozytorzy francuscy. Na cudzym boisku — powiedziałaby sportowiec — trudniej jest zwyciężyć. W drugiej części po kilku pieśniach polskich, wykonanych zresztą z dużą kulturą, Bandrowska zabrała się do pieśni hiszpańskich, nie oddając ani ich zmysłowości, ani rytmiki. Rzecz to nie do wybaczenia, właśnie w Paryżu, gdzie mniejszą wagę zwraca się na głos, a większą — na interpretację. I jeszcze jedna uwaga: Paryż, stolica mody kobiecej, przywiązuje dużą wagę do ubioru. A nasza Bandrowska ubrana była w coś, co przypominało turecki szlafrok lub drapeż z obrazu Matejki.

Jedyną jego wadą — i zaletą — jest młodość, bo technikę ma jeszcze niezbyt utrwaloną, a w niektórych utworach, np. w walcach Chopina, nie stać go na odpowiedni dystans.

Dwa nazwiska

19 maja koncertowali jednocześnie Piasecka i Niedzielski. Oboje należą do stałych mieszkańców Paryża, ale inną posiadają publiczność. Piasecka, pianistka doświadczona, uczennica Śliwińskiego i Casadesusa, dała koncert za zaproszeniami. Niezawodną technikę łącząc z głęboką kulturą, Piasecka zbliża się do szczytów sztuki.

Z przytułku dla studentów

Szczęśliwie zabrał się do sprawy 26-letni Andrzej Wasowski. Mimo wielkich sukcesów, jakie w latach 39—40 odnosił w Związku Radzieckim, a po wojnie w Austrii, Wasowski na paryskim

asfalcie stanął bez jednego franka i zamieszkał w przytułku dla studentów na przedmieściu Charrenton. Przy pomocy Polaków, których porwał swym Chopinem, udało mu się dotrzeć do kilku salonów. Dał koncert prywatny u La Rochefoucauld, u kardynała Luhrd i wielkiego przemysłowca Ginez. Na jednym z tych koncertów słyszałem, jak znakomity pedagog, prof. Lieberman, nie szczędził mu komplementów. Pomimo tych przygotowań Wasowski wystąpił skromnie, w Conservatoire. Na początek chodziło mu o zdobycie elity i cel swój osiągnął. Publiczność, taka właśnie, jakie sobie życzył, zgromadziła mu owację, a jednocześnie otrzymał propozycję urządzenie jednego koncertu na jesieni i drugiego, z orkiestrą, na wiosnę 48 roku. Otwiera się więc przed nim wielka przyszłość, na co skądinąd zasługuje w całej pełni.

Spośród wirtuozów występujących obecnie w Paryżu, a są to zazwyczaj dobrzy, czasem i świetni, technicy, ale tylko technicy, Wasowski wybija się indywiduálnością, młodością, temperamentem. Gra z przekonaniem, z wiarą, wie czego chce. Pod jego lotnymi rękami utwór staje się jakby konstrukcją gotycką, w której każdy szczegół ma sens, gdzie wszystko jest obliczone, dopasowane, najściślej przemysłane.

Jedyną jego wadą — i zaletą — jest młodość, bo technikę ma jeszcze niezbyt utrwaloną, a w niektórych utworach, np. w walcach Chopina, nie stać go na odpowiedni dystans.

Dora Kalinówna

I wreszcie koncert ostatni: Dora Kalinówna. Samo jej pojawienie się wywołało już sensację. Oczywiście, tylko w kolonii polskiej. Pamiętano ją z warszawskiego „Qui Pro Quo”, a podczas wojny...

Otóż podczas wojny Kalinówna była w Brazylii. W Rio de Janeiro miała własny teatrzyk rewiowy. Śpiewała i monologowała po portugalsku, ale głównie teksty i piosenki polskie. Ostatnio przyjechała do Europy i ma zamiar wrócić do Polski. Paryski jej występ obliczony był na publiczność polską. Wielką salę teatru Champs-Elysées wypełnili sami rodacy artystki. Kalinówna śpiewała po polsku, po portugalsku i po żydowsku. Powiedziała też monolog Wiecha i dwa monologi Tuwima „List z Moskwy” i „Co za wychowanie”. Wszystko to razem traciło myśzką i prowincją, a publiczność była rozrzucona.

Artystka warszawska, program warszawski, publiczność warszawska — występ Kalinówny nie był właściwie występem paryskim.

I na zakończenie jeszcze jedno: Wielu artystów przyjeżdża do Paryża nie po sukcesy, ale po pieczątkę ze stolicy świata. Trzeba pamiętać, że Francuzi są uprzejmi, i że każdej kategorii publiczności odpowiada pewna kategoria krytyków i recenzentów.

René Rolland

ADRESY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Jelenia Góra — ul. Kolejowa 13, telefon 21-00;
WALBRZYCH — ul. Stalina 2, obok placu Grunwaldzkiego, telefon 18-82
KŁODZKO — ul. Wojska Polskiego nr. 22, telefon 27-62.
WROCŁAW — ul. Kościuszki 49, telefon 23-13.
BYTOM — pl. Stalina 10, tel. 24-18.
GLIWICE — ul. Zwycięstwa 51, telefon 44-13.
SOSNOWIEC — ulica 3 Maja 13, telefon 67-479.
CZĘSTOCHOWA — Al. Najświętszej Marii Panny 35, tel. 21-67.
RIEJSKO — 3 Maja 7, telefon 24-35.
KATOWICE — ulica 3 Maja 12.

Ważne wnioski i uchwały

odnośnie gospodarki w Jeleniej Górze

Jelenia Góra. (js) Na odbytym przed kilku dniami plenarnym posiedzeniu Powiatowej Rady Narodowej w Jeleniej Górze poruszone zostały niezwykle interesujące problemy.

W pierwszej fazie obrad, przewodniczący P.R.N. prof. Górka

poinformował Radę, że budżet samorządu powiatowego w wysokości około 23.000.000 złotych został przez Wydział Wojewódzki zatwierdzony z jedną zmianą, a mianowicie na szpital powiatowy w Cieplicach, preliniowano 2 miliony zł. z czego skreślono połowę. Tego rodzaju zmiany niewątpliwie ujemnie odbiją się na gospodarce szpitala w dziedzinie leczenia chorych, rekrutujących się z warstwy najbiedniejszych.

Podwyższono natomiast subwencję na jeleniogórski Dom Kultury Robotniczy z 300.000 zł. na 500.000 zł. Remont tego gmachu jest już na ukończeniu. Dom Kultury poza licznymi lokalami biurowymi, posiada sale na 400 miejsc, odpowiednim pomieszczeniem dla biblioteki oraz świetlicy. Drugim faktem zasługującym na podkreślenie jest uchwalenie w budżecie sumy 100.000 zł. na zapoczątkowanie hodowli zwierząt leczniczych.

Zielarstwo lecznicze na terenie powiatu jeleniogórskiego było

rzadko uprawiane. Do tych celów były wykorzystane stoki górskie, polany leśne, łąki i ogrody. Istniał również w setki idący zawód tzw. laborantów, którzy osiedlili w Karpaczu, Kowarach i in. miejscowościach naszego powiatu, trudniąc się tą uprawą.

Z dziedziny bezpieczeństwa poruszono w obradach sprawę usuwania z terenu powiatu osobników niepożądanych. Powiatowa Rada Narodowa, starostwo i prokuratura będą usilnie działały, ażeby powiat i miast oczyścić z tych elementów. Ponadto uchwalono dwa wnioski.

W pierwszym, Rada Powiatowa stwierdza, że zmniejszenie stanu liczebnego funkcjonariuszy M.O. w miejscowościach Szklarska Poręba, Karpacz, Kowary i Cieplice wpłynęło na zwiększenie się przestępczości w tych miejscowościach i uważając że w związku z rozpoczęciem sezonu letniego, należy zabezpieczyć wczasowiczów i kuracjuszy, zwraca się do Woj. Komendy M.O. we Wrocławiu o zwiększenie stanu liczebnego M.O. we wspomnianych miejscowościach.

W drugim wniosku Rada Pow. zwraca się do Woj. Komendy ORMO we Wrocławiu z prośbą o natychmiastowe przeprowadzenie reorganizacji kierownictwa i skła-

du osobowego ORMO powiatu jeleniogórskiego.

Sprawa teatru jest w dalszym ciągu kwestią otwartą, gdyż dotychczas nie udało się pozyskać odpowiedniej jednostki stanowiącej dyrektora. Należy mieć nadzieję, że sprawa ta w ciągu najbliższych tygodni, a przed rozpoczęciem sezonu — napewno, znajdzie właściwe rozwiązanie. Sprawa muzeum pozostała nadal otwartą.

Biblioteka powiatowa, udostępniona zostanie dla najszerszych warstw społeczeństwa. Organizowana jest w ten sposób, że oprócz biblioteki centralnej, powstana oddziały w poszczególnych gminach i miastach powiatu.

Odnośnie walki z chorobami wenerycznymi Pow. Rada Nar. wraz z wydziałem powiatowym uruchomiła szpital w Turońsku. Następnie poczynione są starania o zorganizowanie specjalnej brygady obyczajowej przy M.O.

Wobec stwierdzenia, że zarząd miasta Cieplice i tamt. Miejska Rada Narodowa nie wywiązują się należycie ze swych zadań, PRN. wzywa komisję kontroli społecznej do przeprowadzenia dokładnej kontroli działalności tych instytucji i złożenia szczegółowego sprawozdania z tej kontroli na najbliższym posiedzeniu Rady.

Kwatery dla wycieczek w YMCE

Jelenia Góra. (js) Ognisko jeleniogórskie YMCA w trosce o kwatery dla wycieczek szkolnych udających się w Karkonosze, urządziło we własnym gmachu przy ul. Curie-Skłodowskiej punkt turystyczno-kwaterunkowy, gdzie młodzież szkolna oraz ucząca się młodzież rzemieślnicza i zawodowa, znajduje tanie i czyste kwatery.

Dotychczas uruchomiono 70 łóżek z osobnymi działami dla chłopców i dziewcząt, przybywających z centralnej Polski. Koszt kwatery na jedną dobę wynosi 50 złotych, przy czym młodzież może korzystać z umiarkowanych cen. Od miesiąca uruchomiono jadalnię dostarczającą smacznych, obfitych i tanich posiłków, tak że frekwencja na punkcie kwaterunkowo-turystycznym jest niezwykle ożywiona.

Wszystkie wycieczki szkolne, chcące znaleźć kwatery w Jeleniej Górze po cenach naprawdę niskich, muszą zgłaszać swój przyjazd drogą korespondencji na kilka dni naprzód.

Twoja złotówka

bardzo się przyda
Polskiemu Czerwonemu
Krzyżowi!

Tydzień PCK

rozpoczął się we Wrocławiu

Wrocław (st). Tydzień P. C. K. na terenie Wrocławia rozpoczął się w niedzielę, 1 bm. zbiórka młodzieży P. C. K. i nabożeństwem w Kościele Garnizonowym. Następnie uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta na Pl. Wolności, gdzie odbyła się defilada i złożenie ślubowania.

W sali Państw. Teatru Dolnośląskiego odbyła się następnie uroczysta akademicka, z udziałem przedstawicieli władz, partii po-

litycznych, organizacji społecznych, młodzieży szkolnej i licznie zgromadzonego społeczeństwa wrocławskiego. W czasie akademii wygłoszono szereg przemówień, m. in. na temat P. C. K. przemawiał pełnomocnik Okręgu Śląskiego. Po części oficjalnej, odbyła się część artystyczna.

W ciągu całego dnia członkowie P. C. K. przeprowadzali zbiórki uliczne na cele tej pożytecznej organizacji.

Praca oświatowa i wychowawcza

Pożyteczna działalność Ligi Kobiet w Jeleniej Górze

Jelenia Góra. (js) Na ostatnim walnym zebraniu powiatowym, Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w Jeleniej Górze, szczegółowo sprawozdanie z działalności Ligi złożył zarząd. Ze sprawozdania wynika, że działalność Ligi w stosunkowo krótkim czasie przyniosła wspaniałe rezultaty w postaci organizacji nowych kilku-nastu kół, zarówno w mieście, jak i w powiecie.

Wystarczy nadmienić, że od czasu objęcia agend przez nowy zarząd, t. j. w ciągu ostatnich 9 tygodni, w powiecie kół było 5, a obecnie jest już ich 10, w mieście było tylko jedno kóło, a teraz ma ich 12 kół. Ogółem Liga w powiecie liczy ponad 1.000 członkiń. Kół powiatowe znajdują się w Karpaczu, Chojnach, Piechowicach, Bukowcu, Szklarskiej Porębie, Łomnicy Dolnej, Cieplicach oraz w Kowarach (3 kół).

Liga Kobiet może wykazać się ożywioną działalnością charytatywną we wszystkich dziedzinach życia społecznego i obywatelskiego. Jedną z licznych czynności było zorganizowanie pomocy w komitecie akcji poborowej, dyżurując przy bufecie dla poborowych, organizacja pomocy dla podróżujących kobiet samotnych i matek obciążonych dziećmi.

W ostatnich dniach Liga Kobiet brała najczynniejszy udział w Świecie Oświaty i Książki, w Komitecie Niesienia Pomocy Ofiarom Powodzi, asygnując

prócz tego na ten cel 5.000 złotych ze swych szczupłych funduszy.

W dalszym ciągu działalności, przed Ligą Kobiet stoi zrealizowanie planów dotyczących się rozszerzenia wpływów Ligi, pogłębiania pracy ideowo-wychowawczej i oświatowej oraz zacieśnienia współpracy z in. organizacjami, a w pierwszym rzędzie z Samopomocą Chłopską.

Do nowego zarządu wybrane zostały pp. Meglicka, Węcille, Centkiewicz, Świerżewska, Drabińska, Slezak, Różańska, Lewińska, Tomaszewska i Krysiewicz.

Obniżka ceny domków jednorodzinnych rozwiąże problem mieszkaniowy

Wrocław (st). Jak już donosiliśmy, Dyrekcja Przemysłu Miejscowego we Wrocławiu, wystawiła na Targach Poznańskich estetyczny domek jednorodzinny, produkowany na terenie Dolnego Śląska. Obecnie, jak się dowiadujemy, Dyrekcja Przemysłu Miejscowego przystąpiła do wykonania na dużą skalę zamówień.

Największą sensację stanowi obniżka ceny domku. Domek z oknami, drzwiami, przenośnymi piecami i kuchnią loco fabryka kosztuje około 50 — 60 tys. zł. Spółdzielnie inżyniersko-architektoniczne we Wrocławiu i Warszawie będą prowadziły akcje montażową domków.

Produkcja dolnośląska domków, konstruowanych z masy cementowo-żużlowej wywołała duże zainteresowanie w całym kraju.

Dotychczasowe zamówienia wynoszą ponad 2 tys. szt. domków. Największe zamówienia otrzymała Dyrekcja Przemysłu Miejscowego dla osadnictwa parafialnego, gdyż akcja parafialno-osiedleńcza w niektórych powiatach utrudniona jest wskutek braku budynków dla osadników.

Na terenie Dolnego Śląska potrzebnych jest przynajmniej 3 tys. domków, produkowanych przez Dyrekcję Przemysłu Miejscowego. Obecna produkcja miesięczna wynosi ok. 300 sztuk i wzrośnie w miarę uruchamiania dalszych zakładów produkcyjnych.

W okresie, kiedy zmuszeni jesteśmy sprowadzać domki barokowe z Finlandii i innych krajów europejskich, inicjatywa Dyrekcji Przemysłu Miejscowego we Wro-

clawiu, uniezależniająca nas od importu, zasługuje na jak największe uznanie i poparcie właściwych czynników.

Zabezpieczanie budynków

Magistrat w Legnicy przed nowymi zadaniami

Legnica. Sprawa zabezpieczania budynków poniekąd i opuszczonych na terenie m. Legnicy wysuwa się obecnie na czoło trosk Zarządu Miejskiego.

Ostatnio władze radzieckie zaczęły zdawać masowo Zarządowi Miejskiemu budynki mieszkalne i użytkowe.

Budynki te, nie mogą być z miejsca obsadzone tak z powodu braku budynków, jak i dlatego, że są w stanie nie nadającym się

do natychmiastowego użytkowania i wymagają poważniejszych remontów.

Przed Zarządem Miejskim stoi więc nagły obowiązek zabezpieczenia i to bezwzględnie, wszystkich przejmowanych, a próżno stojących budynków przed systematycznym dalszym dewastowaniem, któremu inaczej zapobiec nie można jak tylko poprzez utrzymywanie stałych strażników.

Na Legnicę należy patrzeć nie poprzez teraźniejszość, lecz — zwrócić uwagę na jej przyszłość oraz na jej znaczenie gospodarcze i kulturalne.

Legnica była i jest predestynowana na siedzibę władz II instancji i wszystko wskazuje na to, że nie tylko osiągnie poziomu przedwojennego, lecz nawet będzie się rozrastać jako ośrodek gospodarczy i kulturalny wielkiej polski Śląska Dolnego.

Jeśli więc chce się przygotować i zachować to miasto do spełnienia tej roli oraz zabezpieczyć olbrzy-

mi majątek państwowy, jak przedstawiają tysiące opuszczonych przez Armię Czerwoną budynków mieszkalnych i użytkowych, to musi się wśszać w tym kierunku specjalną akcję, której niestety Zarząd Miejski finansowo nie podjął, gdyż wpływy z czynszów z budynków zajmowanych przez ludność miejscową zaspokaja zaledwie potrzeby związane z administracją i konserwacją tych budynków.

Zarząd Miejski zwrócił się przeto do Ministerstwa Ziem Odzyskanych z prośbą o udzielenie na ten cel jednorazowej dotacji w kwocie dwudziestu milionów złotych. Dotacja ta ma być przeznaczona wyłącznie na zabezpieczenie opuszczonych przez Armię Czerwoną budynków, których ilość dosięgnie 1.500 sztuk rozmaitego rodzaju obiektów.

Dla spełnienia tego zadania zorganizowana zostanie specjalna straż i to prawdopodobnie na warunkach Straży Przemysłowej. (o)

Teatr im. St. Wyspiańskiego w Katowicach

„Papuga” komedia w 3 aktach K. Korcelliego

Właściwie przedstawienie jest dobre, ale dlatego dobre, ponieważ jest świetnie grane i starannie wyreżyserowane. Natomiast sama „Papuga” (jako taka) wygląda czasami raczej na kawkę dość swojskiego chowu, której dałoby się egzotycznej wspaniałości kolorów autentycznych ptaków z gatunku „Psittacus”.

Akt I-szy (a zwłaszcza scena 1-sza) jest doskonały z całą swoją humorystyką i groteskowością zjazdu maturzystów w prowincjonalnym gimnazjum. Ale następnie, gdzie autor zaczyna na serio borykać się z całą swoją problematyką polityczno-społeczną, są już znacznie słabsze, pomimo tragicomicznej rewii „Rudych” i „mocnych” efektów sceniczych w postaci nalołu i bombardowania.

Za dużo jest tam kładzenia kawy na ławę i stosowania systemu czarno-białego. Co jest ujemne, jest czarne jak smoła, a co dodatnie, białe jak śnieg. Nie ma żadnych niedomówień, żadnych domysłów, żadnej dwuznaczności, wszystko jest katechizmowo proste i przypomina książeczkę dla bardzo grzecznych dzieci, w której jest powiedziane:

„Pamiętajcie dzieci, żebyście

nie byli jak Columbus, lub jak Hyc, względnie jak Fuks czy wielu innych bardzo brzydkich ludzi, natomiast pamiętajcie, byście byli jak Ewa, albo jeszcze lepiej jak Marta, a już najlepiej jak Bunda”.

A przecież, można to było trochę skomplikować, odrzucić bałast frazeologiczny, jaskrawości i wulgaryzmy przytłumić oraz stonować, no i pokazać coś, w czym występowałiby prawdziwi ludzie, a nie marionetki. Bo prawdę powiedziawszy ta cała „Papuga” przypomina przedziwny teatr marionetek, aniżeli teatr prawdziwy. P. Korcelliego ciągnie owe figury za sznurek, a one posłusznie potwierdzają tezy, głoszone przez autora na temat atmosfery, w której powstaje faszyzm. Ale jest to oczywiście tylko wulgaryzowanie zagadnienia i sprowadzenie go do jakiejś formułki typu dwa razy dwa jest cztery, podczas gdy wszystkim wiadomo, że cały problem nie jest ani tak prosty i ani tak łatwy, jak to w dosyć naiwny sposób „Papuga” usiłuje wykazać.

Co gorsza, przykład „Papugi” ma być tak typowy, iż autor uważa za zupełnie słuszne podać w objaśnieniu, że „Rzecz dzieje się

w którymś z krajów europejskich przed rokiem 1939”. Tymczasem, ta „typowość” robi się dzięki realiom tak polską, że oczywiście, nie da się tego zastosować do żadnego innego kraju. A te realia, te właśnie zjawiska gimnazjalne ze wszystkimi szczegółami, zachodzącymi tylko w Polsce: typy ludzi, stosunki, określenia techniczne w dialogach itd. itd. Po cóż więc z tego „Rzecz dzieje się...” robić jakąś niewiadomą?

Poza tym dlaczego Julian May zabiega — z obawy przed nędzą — o tę posadkę u burmistrza, kiedy, jakby nie było, jest mężem właścicieli wcale dobrze prosperującej piwiarni? Mógł przecież być dla lepszego efektu, mężem meger bez piwiarni. Inna rzecz, że wtedy nie było by w sztuce bardzo „udanego” powiedzonka o tym, że wszyscy przemija, tylko piwiarnie zostają.

Zagrano „Papugę” w Katowicach, jak już zostało zaznaczone, pierwszorazowo, 13-tu panów wstępujących w rolach kolegów z osłej jawy wywiałoby się ze swego zadania pod każdym względem bardzo dobrze. W scenach zbiorowych, zwłaszcza tych szkolnych, świetnie wszystko wychodziło, tak że owe momenty niewątpliwie u każdego z widzów pozostaną długo w pamięci.

Wylczyliśmy więc tych 13-tu jedynym tchem, oddając każdemu z osobna głęboki ukłon i podzięko-

wanie — za uratowanie sztuki. A więc p. Kondratowi za Mayę, p. Surowie za Columbuse, p. Fito za Karola, p. Jasielskiemu za Burmistrza, p. Jastrzębskiemu za Prokuratora, p. Gawlikowi za Arnolda, p. Lewickiemu za Grubera, p. Bieleckiemu za Donasa, p. Wilczkowskiemu za Feisika, p. Polojńskiemu za Melkę, p. Pelcowi za Fuksa i p. Lotarowi za Fastynę.

Prócz tego taki sam ukłon trzem Paniom, a więc p. Góreckiej za Ewę, p. Niwińskiej za Martę, a p. Rozwadowskiej za Kapitałną Mayową.

Reżyserował p. Krzeminski, a bardzo dobre dekoracje (specjalnie świetne I i III akt) skomponował i wykonał p. Makojnik.

Publiczność przyjmowała sztukę raczej chłodno. Z uwagi jednak na ostatnie upały chłód taki działał wcale orzeźwiająco.

Poza tym trzeba jeszcze przyznać rację omówieniu sztuki w programie, gdzie m. in. zostało napisane:

„Bawimy się doskonale w teatrze, ale... po wyjściu twarze nasze wydłużają się w smętne zamyslenia. Jeżeli autor miał to na myśli — to udało mu się w stu procentach.”

Rzeczywiście autorowi udało się to. Twarze nasze wydłużały się w smętne zamyslenia. Tylko jak one to zrobiły...?

Belesław Surówka

Wypadek pod Łabskim Szczytem w Karkonoszach

Szklarska Poręba (js). Nie tylko Tatry, ale, jak się okazało, w tych dniach — Karkonosze mogą być równie groźne dla nieostrożnych lub niedoświadczonych turystów.

Przed kilku dniami Górskie Pogotowie Ratunkowe w Szklarskiej Porębie zostało zaalarmowane o niesześciśliwym wypadku w górach. Mianowicie jedna z uczestniczek wycieczki Domu Wypoczynkowego TUR, mimo ostróg kierownika, wyszła na pole śnieżne na stromym zboczu pod Łabskim Szczytem. Oślizgi śnieg spowodował upadek turystki, a następnie zsuniecie się po śniegu, przy czym ofiara swej własnej nieostrożności doznała ciężkich

obrażeń głowy na rozrzuconych

gęsto w tym miejscu głazach. Nieprzytomną, wniesiono do schroniska, dokąd w krótkim czasie przybył ofiarny kierownik Pogotowia Górskiego dr Sławiński i udzielił ofierze niesześciśliwego wypadku pierwszej pomocy lekarskiej.

Gdynia. (PAP) Do Gdyni przybył duński statek „Helena” z tran sportem 137 ton margaryny i 40,5 ton oleju kokosowego. Statek przybył z portu Aarhus. Teżoż dnia wszedł do portu szwedzki statek z drobnicą w ilości 362 ton, wioząc obrabiarki, odzież, szmaty wełniane i metal do produkcji żarówek (wolfram) Transport ten odbiera Centrala Zaopatrzenia Hutniczego.

Skład Warszawy na mecz z Poznaniem

WARSZAWA. Na pierwszy w tym roku mecz piłkarzy Stolicy o puchar śp. J. Kałuży, który rozegrają oni z reprezentacją Poznania w dniu 8 czerwca w Poznaniu, kapitan WOZPN ustalił następujący skład: bramkarz — Boruc (rez. Rudnicki); obrona — Szczepaniak, Gierwatowski (rez. Serafin); pomoc — Waśko,

Szczurek, Milczanowski; atak — Mordarski, Jaźnicki, Świcz, Górski, Ochmański (rez. Cyganik).

W zestawieniu tym widzimy 6 graczy Polonii, 5 Legii. W rezerwie są — jeden zawodnik Syreny (Rudnicki) oraz dwaj piłkarze Legii. Jest to najsilniejszy skład, na jaki obecnie stać piłkarzy stołecznych.

Czterech półfinalistów pucharu Davisa

Warszawa. — Ubiegłe rozgrywki o puchar Davisa wyłoniły już czterech półfinalistów w strefie europejskiej. Są nimi: Francja, Czechosłowacja i Pół. Afryka. Czwartym partnerem tej trójki jest

Jugosławia, która zwyciężyła z Belgią.

W Sharborough Pół. Afryka wygrała jeden z pozostałych 2 singłów z Anglią zwyciężając w sumie 4:1. W pierwszej grze pojedynczej Eric

Sturgess pokonał Anglika Butlera 6:1, 6:1, 6:0, podczas gdy w drugiej Tony Mottram wygrał z Eustache Fanninem (Pół. Afryka) 6:4, 5:7, 6:2, 7:5 zdobywając jedyny punkt dla Anglii.

Francja pokonała Monaco 5:0.

Czechosłowacja wyeliminowała Nową Zelandię, zwyciężając 5:0.

Piłkarze czescy walczą z Ruchem

Praga (tel. wł.). Ligowa drużyna piłkarska Czechosłowacji Vltava Pilzno, która w najbliższych dniach będzie przeciwnikiem Ru-

chu, odniosła w niedzielnych rozgrywkach mistrzowskich piękny sukces zwyciężając w wysokim stosunku 8:2 znaną drużynę SK Zidenice.

Jak z tego wynika, Viktoria, po ostatnich dwóch porażkach, znajduje się znowu w formie, toteż występ jej na Śląsku budzi zrozu-

miełe zainteresowanie.

Konkurs tygodnika „Sport i Wczasy” i TS Wisła

W numerze 6 tygodnika „Sport i Wczasy” ogłoszony został z inicjatywy TS Wisła wielki konkurs literacki na dzieła o tematyce sportowej, dostępne dla wszystkich pisarzy polskich. Konkurs przewiduje 3 nagrody:

1. TS Wisła w wys. 100.000 zł za powieść sportową.
2. Tygodnika „Sport i Wczasy” w wys. 75.000 zł za tom nowel, opowiadań lub reportaży.
3. „Dziennika Polskiego” w wys. 75.000 zł za tom wierszy.

Termin nadsyłania prac na adres: „Sport i Wczasy” w Krakowie, ul. Wielopole 1, upływa z dn. 31 grudnia br. Bliższe szczegóły i regulamin konkursu ogłosi tygodnik „Sport i Wczasy”.

Porażka i remis szczypiornistów ŁKS

Jako przedmecz spotkania piłkarskiego Warta — KKS Osiatyn odbył się mecz szczypiorka między zespołami ŁKS i Warty. Pierwsze zwycięstwo tych drużyn przyniosły wygrana dla ŁKS w stosunku 5:3. Obecnie Warta przeważa w walce, bijąc gości 12:8 (8:3).

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALNYCH ROZGŁOSNI KATOWICKIEJ

Środa, 4 czerwca

5.55 sygnał i zapowiedź poranna
6.00 sygnał czasu i pieśń poranna
6.05 dziennik poranny, 6.20 gimnastyka poranna, 6.30 muzyka
6.57 sygnał czasu, audycja na „Dzień dobry”, 7.05 muzyka, 7.15 wiadomości poranne oraz przegląd orasy,
7.35 zapowiedź programu na dzień bieżący, 7.40 skrzynka PCK, 8.50 koncert życzeń, 9.30 koncert reklamowy, 14.00 audycje informacyjne, 14.30 „Śląsk Warszawski”, 14.40 „Za śladami górą” — słuchowisko dla dzieci, 15.00 „Rozmowa Tomcia z węzłem i żmiją”, 15.15 pieśni hiszpańskie, 15.35 Beethoven — Kwartet nr. 1 F-dur op. 18 w wyk. Kwartetu PR, 16.00 dziennik popołudniowy, 16.12 aud. rozrywk. 16.35 aud. dla młod., „Chemii na ustach ludzkości”, 17.10 „Przy głosniku”, 17.13 skrzynka techniczna, 17.20 „Pieśni i tańce ludowe”, 17.50 kwadrans poetycki, 18.05 „Dla każdego coś miłego”, 18.30 „Nauka przy głosniku”, 18.55 pieśni St. Moniuszki”, 19.10 „Z zagadnień świata pracy”, 19.15 wiadomości sportowe, 19.35 utwory skrzypcowe z płyt, 19.47 „Radiowy kurs pszczelarstwa”, 20.05 dziennik, 20.20 aktualia, 20.30 audycja szopenowska, 21.00 „Nowe księżki”, 21.15 „Najpiękniejsze pieśni St. Moniuszki”, audycja słowno-muzyczna, 21.45 „Radiowy Uniwersytet Ludowy”, 22.00 kwadrans prozy, 22.15 muzyka taneczna, 23.00 ostatnie wiadomości dziennika radiowego, 23.15 program na jutro, 23.25 muzyka taneczna, 23.55 wiadomości z ostatniej chwili, 24.00 zakończenie programu.

Heyducka zwycięża Mitanową

Buhl biegnie 10,9 sek. na 100 mtr.

Warszawa. Dwudniowe zawody lekkoatletyczne związków młodzieżowych z udziałem OM TUR, ZWM, ZHP, KCZZ i „WICI” (tych ostatnich reprezentował tylko jeden zawodnik) wyeliminowały ostatecznie reprezentację na wyjazd do Pragi. Poziom zawodów, które odbyły się na stadionie Wojska Polskiego, na ogół dobry. Jeśli chodzi o wyniki, to zadowolili one w biegach, słabsze były natomiast konkurencje techniczne, jak skoki i rzuty. Najlepszy wynik osiągnął Buhl, przebiegając 100 mtr. w 10,9 sek. Jest to najlepszy wynik uzyskany w tym sezonie w Polsce na tym dystansie.

Wyniki techniczne zawodów.

Konkurencje męskie:
100 mtr.: 1. Buhl (ZHP) — 10,9 sek., 2. Lipski (ZHP) — 11,1 sek., 3. Kiszka (KCZZ) — 13,5 sek.
400 mtr.: 1. Buhl (ZHP) — 51,6 sek., 2. Grzanka (ZHP) — 52,6 sek., 3. Lisiak (OM TUR) — 55,4 sek.
800 mtr.: 1. Nowak (ZHP) — 2:02,5, 2. Rzeźniczek (KCZZ) — 2:07, 3. Zmorski (ZWM) — 2:10.
1.500 mtr.: 1. Nowak (ZHP) — 4:19,4, 2. Dzwonkowski (ZWM) — 4:20,9, 3. Zaprzal (KCZZ) — 4:22,9.
5.000 mtr.: 1. Dzwonkowski (ZWM) — 16:19,0, 2. Zadrożny (OM TUR) — 16:36,8, 3. Kurowski (ZHP) — 16:51,8.
Sztafeta 4 × 100 m: 1. ZHP I — 45 sek., 2. ZHP II — 48,1 sek., 3. KCZZ — 48,2 sek.
Sztafeta olimpijska: 1. ZHP — 3:41,4, 2. ZWM — 3:44,1, 3. KCZZ — 3:45,2.
Pchnięcie kulą: 1. Lisiak (OM TUR) — 12,02 m, 2. Maciejewski (ZHP) — 11,97 m, 3. Karpiński (OM TUR) — 10,86 m.
Rzut oszczepem: 1. Szedzielorz (KCZZ) — 51,61 m, 2. Jarzyński (OM TUR) — 48,20 m, 3. Zasada (ZHP) — 45,80 m.
Rzut dyskiem: 1. Lisiak (OM TUR) — 35,60 m, 2. Strzałkowski (OM TUR) — 38,80 m, 3. Maciejewski (ZHP) — 33,60 m.
Skok w dal: 1. Kiszka (KCZZ) — 6,37 m, 2. Buhl (ZHP) — 6,35 m, 3. Nicolau (KCZZ) — 6,16 m.
Skok wzwyż: 1. Michalik (OM TUR) — 165 cm, 2. Myśliński (ZWM) — 160 cm, 3. Twardowski (ZWM) — 160 cm.

Konkurencje kobiece:

100 mtr.: 1. Heyducka — 13,1 sek., 2. Mitan — 13,5, 3. Perczyk (OM TUR).
200 mtr.: 1. Perczyk (OM TUR) — 29,6 sek., 2. Cieślewicz (OM TUR) — 30,7 sek., 3. Noconówna (KCZZ) — 31,4 sek.
500 mtr.: 1. Wasilewska (KCZZ) — 1:29,2, 2. Pandar (ZWM) — 1:35,8, 3. Kwiecińska (OM TUR) — 1:36.
Sztafeta 4 × 100 m: 1. OM TUR — 57 sek.
Pchnięcie kulą: 1. Cieślewicz (OM TUR) — 10,43 m, 2. Szedzielorzówna (KCZZ) — 10,24 m, 3. Tkaczyk (KCZZ) — 9,72 m.
Rzut oszczepem: 1. Stachowicz (OM TUR) — 31,60 m, 2. Szedzielorzówna (KCZZ) — 31,25 m, 3. Cieślewicz (OM TUR) — 21,79 m.
Rzut dyskiem: 1. Stachowicz (OM TUR) — 33,26 m, 2. Cieślewicz (OM TUR) — 29,42, 3. Mitan (OM TUR) — 24,29 m.
Skok w dal: 1. Wajsońska (KCZZ) — 4,63 m, 2. Gębolsowa.

na (KCZZ) — 4,60 m, 3. Mitan (OM TUR) — 4,59 m.

Skok wzwyż: 1. Mitan (OM TUR) — 1,40 m, 2. Wajsońska (KCZZ) — 1,30 m, 3. Perczyk (OM TUR) — 1,30 m.

Drużynowo wśród mężczyzn najlepszy był ZHP. W punktacji ogólnej (kobiet i mężczyzn) zwyciężył OM TUR — 155 pkt., 2. ZHP (sami mężczyźni) — 113 pkt., 3. KCZZ — 93 pkt., 4. ZWM — 83 pkt., 5. „Wici” — bez pkt.

Po zawodach została wyeliminowana drużyna, która wyjechała do Pragi. W skład drużyny wchodzi: z ZHP — Buhl, Lipski, Białkowski, Grzanka, Kurowski, Nowak, Maciejewski, Zasada; z OM TUR-u: Mitan, Perczyk, Cieślewicz i Stachowicz oraz Sysak, Zadrożny, Jarzyński, Strzałkowski, Lisiak, Michalik; z KCZZ: Heyducka, Szedzielorzówna, Wajsońska, Elfr., Gembolsówna, Wieczorkówna oraz Kiszka, Rzeźniczek, Zaprzal; z ZWM: Dzwonkowski, Zmorski, Myśliński i Twardowski.

Na francuskich ringach

Paryż. Zawodowy pięściarz francuski, polskiego pochodzenia, Stefan Olek rozegrał mecz z Duńczykiem Nielsenem. Zakontraktowane na 10 rund spotkanie, zakończyło się porażką Nielsena przez techniczne k.o. w 9-tej rundzie z powodu kontuzji dłoni Duńczyka. Mimo, iż Nielsen był 12 kg. cięż-

szy od Olka, obaj zawodnicy szli na wymianę ciosów i często walczyli w zwarciu.

Walkę tę poprzedziło spotkanie Weidina (Austria) z Robertsem (Belgia). Sędzia przerwał walkę w drugiej rundzie na skutek silnego krwawienia z rozciętej lewej brwi Roberta, przynajmniej Weidini zwycięstwo przez techn. k.o.

W walce mistrzowskiej, wagi ciężkiej, Francuz Georges Martin obronił tytuł, nokautując swego rodaka Francis Jacquesa w 12 rundzie. W początkowych rundach mistrz Francji zapewnił sobie przewagę punktową. W 12-tej rundzie, po obrobieniu dolnych partii przeciwnika, Martin posłał go na deski, gdzie Jacques został wyliczony.

Mieczysław Nowak, jeden z najlepszych napastników „Victorii” Wąbrzych, uzyskał zwolnienie i wraca do swego macierzystego klubu — RCKS Czeladź.

Przez pozyskanie Nowaka drużyna czeladzka zostanie znacznie wzmocniona.

Francja mistrzem świata we florecie

we florecie w konkurencji drużynowej mężczyzn, w których Egipt pokonał Portugalie 9:0, a Belgia wyeliminowała Hiszpanię, bijąc ją 10:1.

W grupie półfinałowej znalazły się więc: Francja i Włochy, które zakwalifikowały się poprzedniego dnia oraz Egipt i Belgia. Francja odniosła zdecydowane zwycięstwo nad Egiptem w stosunku 14:2, a Włochy pokonały Belgię 12:4.

W finałowym spotkaniu reprezentacja Francji wygrała z Włochami 9:7. Spotkanie o trzecie miejsce przyniosło zwycięstwo Belgii nad Egiptem w stosunku 10:6.

Ostateczna kwalifikacja mistrzostw drużynowych we florecie 1) Francja, 2) Włochy, 3) Belgia, 4) Egipt.

niu przedstawiła się oczom jego, jako twór równej wielkości i mocy jak tamte kolosy na widnokręgu.

Uśmiechnął się promiennie.

— Ho, ho! Ale sobie Parasolnik wybudował tron — szepnął niewyraźnym burknieniem. — Pewnie został królem wszystkich dziadów na świecie.

A potem zdawało mu się, że kapliczka zaczyna się zbliżać do niego. Widział, jak Maryna podeszła do niej i uklękła, mówiąc jakiś pacierz przed niewiastą. Wstała potem z klęczek, a równocześnie Matka Boska wyszła z kapliczki. Obie wzięły się za ręce i idą prosto do niego. Okno stało się drzwiami, weszły do izby. Grający Pon Jezusek zaczął śmigać smyczkiem po strunach gęśli, skakać z radości. Jaśka aż ochota brała, by też podskoczyć, tylko mimo wysiłków nie mógł ruszyć nogami. Poza plecami Matki Boskiej widać było góry. Parasolnik siedział na nich i śmiał się do Jaśki. Koronę miał na głowie królewską. Zdjął ją i pokazywał Jaśkowi na migi, że go robi królem, żeby siedł. Ale Matka Boska stanęła mu na drodze. Przybliżyła się do niego i przysunęła swoje ciało do głowy Jaśki. Parasolnik więc zszedł z gór i z koroną w ręce szedł ogromnymi krokami do Jaśki. Stanął z drugiej strony Matki Boskiej i włożył swą koronę Jaśkowi na głowę. Pon Jezusek, który miał twarz podobną do Jędrka, zagrał radośnie jeszcze na gęslach. Jasiek wyciągnął do niego z radości ręce i padł mu na szyję. Anielska muzyka zadźwięczała mu w uszach, a Matka Boska przytuliła go do siebie, owijając go swym płaszczem. Parasolnik kiwał głową z radości, a Maryna śmiała się do niego słodko jak na odpuszcie.

— Kapliczka! — zdołał jeszcze krzyknąć z całych sił, nim płaszcz się nad nim zawarił i dźwięki wiekulej kapeli spaliły jego ziemską świadomość...

Rumor się w izbie zrobił, bo kumoszki skoczyły do niego razem z Jagniesią i Hanką. Wtykały mu w ręce gromnice, ale ręce były już bezwładne. Jędrzek płakał, bo koniki jego podeptali ludzie tłoczący się koło łóżka, a malec na swój dziecięcy sposób pojął od razu, że stryk koników nie kupił i więcej już ich nigdy nie kupi.

Zlecieli się sąsiedzi. Buńdula mu przymknęła oczy i położyła na nich pieniążki. Słońce rzuciło ostatnie blaski, wyglądając zza gór po raz ostatni. Zaigrało na twarzy niedołęgi i przyglądało się ciekawie. Dziwiło się, że niedołężny Jasiek nigdy się w życiu tak nie śmiał jak śmieje się teraz.

Pieniążki na oczach były ostatnim gwałtem ziemi — gwałtem spóźnionym, który nie zdążył, by mu przysionić precudną wizję Pon Jezusicką grającego na gęślickach.

już twór Jędrka był doskonały i Jędrzek uznawał widac, że nie stać go na lepszy, albo że lepszych nie ma na świecie — bo ucieśniony podchodził do łóżka i wołał na Jaśka:

— Stryku, dobry ten kunik?

Stryj widać nauczył go tej zajmującej zabawy. Ale obecnie nie okazywał najmniejszej ciekawości, czy siostrzeniec jego robi postępy w zabawie. Leżał na łóżku i pojeikiwał cicho. Twarz obrócił do ścian. Jakby mu nagle zbrzydził cały świat. Chude ręce wyciągnął na derkę i chwytal nimi czasem za brzuch jęcząc przerażliwie. Ręce te, pokryte całe na dionach modelami, twardymi zgrubieniami, świadczyły, że Jaśkowi mimo niedołęstwa nie obca była praca. Kiedy głowę odwrócił na chwilę na wznak, widoczne były dwa wielkie „pijaki” od postawionych na czole baniek. Jagniesia przemyslała widać wszystko do najdrobniejszych szczegółów przez długie tygodnie, skoro do jej duszy wkładał się okrutny zamiar. Pijaki po bankach odrzynały się ostro od zielonkawej cery chorego.

— Zmierzniał, biedak, w ostatnich dniach — zauważył Bronek.

— Przecież nieborak nie nie je — odpowiedziała Jagniesia i przyłożyła do oczu zapaskę, zalewając się łzami żalu.

— Co też mu się stało? — zaciekał się Bronek.

— Pewnikiem musiał cosik niedobrego zjeść — wyjaśniała chyttrze Jagniesia — bo ciągiem jęczy i chwytal się za brzuch.

Do izby weszła Buńdula i Rzodkoszowa, z którymi Jagniesia zostawała w ostatnich dniach w ścisłej przyjaźni, goniąc do nich z każdym szczegółem dotyczącym choroby Jaśki. Zdołała w ten sposób zagrać na ambicji dwóch najbliższych sąsiadek i pozyskać je sobie na oddanych świadków w razie czego.

— Kumosiu, co też to jemu może być? — zapytał Bronek.

— Zjodł cosik złego — odpowiedziała Buńdula — jak to taki głuptok, co myśli, że wszystko jest do jedzenia. Jo roz widziałak, jak jodł liście jasieniowe. No, nie waryjok?

— Jakoś by mu trzeba zaradzić — oświadczył Bronek.

— A my tu, myślisz, nie radzimy? — zapytała z wyrzutem Rzodkoszowa.

— Widzisz jaki!? — podchwyciła myśl Rzodkoszowej Buńdula. — Przypatrz się, ile tu jest leków, co ich japotekorz sprzedal. Ten na boleści, ten na zatrucie, ten na przegrypszenie. My tu nie siedzimy ze założonymi reklamami. Widzisz go jaki mądrala, chciałby się pokazać, ino nie wie jak.

SKRADZIONO maszynę do liczenia

W ub. sobotę została skradziona w Dziale „UNRRA” przy Delegaturze Zarządu „Społem” w Katowicach, ul. Sokolska 8 — maszyna do liczenia — marki „ORIGINAL” ODHNER — Nr. 7.191.820. Ostrzega się przed nabyciem odnośnej maszyny. 2529

Ostrzegamy

PRZED KUPNEM MASZYN DO PISANIA marki „Continental” Nr 205.291 SKRADZIONEJ w Państwowych Zakładach Przemysłu Liniarskiego Nr 17 w Chelmku Śląskim. 2497

DYREKCJA OKRĘGU POCZT I TELEGRAFÓW W KATOWICACH ogłasza

przetarg

nieograniczony na wykonanie robót:

1. Remontu kapłanego i przebudowy,
2. malarsko-lakierniczych w budynku pocztowym w Katowicach przy ul. Pocztowej 9,
3. remontu posadzek parkietowych i linoleum w budynku pocztowym w Opolu.

Przetarg rozpocznie się w dniu 16. VI. 1947 r. o godz. 11 przed południem, w oddziale budowlanym Dyrekcji przy ul. Słowackiego 11, pokój 35.

Do tego terminu dopuszczalne jest składanie ofert pisemnych.

Szczegółowe warunki, określające: zakres i jakość robót, formę i sposób składania ofert, wysokość, formę i sposób złożenia wadium i kaucji, zawarte są „w wezwaniu do składania ofert”, które otrzymać można bezpłatnie w Kancelarii Dyrekcji, pokój 3, w godzinach od 9—14, codziennie, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

We wskazanym wyżej biurze (pokój 35) i w oznaczonych godzinach zainteresowani mogą prócz wezwania do składania ofert, otrzymać za zwrotu kosztów i przeglądać odpisy rysunków, oraz otrzymać do wglądu szczegółowe warunki obowiązujące przy dostawach i robotach budowlanych.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „oferta na roboty (budowlane, malarskie, posadzkowe w...)” składać należy do skrzynki ofertowej w Kancelarii Dyrekcji.

Do oferty dołączyć należy w osobnej kopercie kwit na złożone wadium w wysokości 1% sumy oferowanej, w gotówce konto P. K. O. III — 3200, lub dopuszczonych papierach wartościowych.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Za Dyrektora Okręgu
(—) Dzierżgowski
Naczelnik Wydz. Administr.

(PAP) 2513

TAM PRACUJMY — GDZIE MIESZKAMY!

Nowoprzeniesiona do Mysłowic Dyrekcja Jaworznicko-Mikołowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego — przyjmie natychmiast:

inżynierów i techników górniczych
„ i „ mechaników
„ i „ elektryków
„ i „ budowlanych
buchalterów, mierniczego górniczego
rysowników-kreślarzy, oraz biegłe
maszynistki.

Zgłoszenia z życiorysem kierować do Biura Personalnego Zjednoczenia w Mysłowicach, ul. Sienkiewicza 4. — Pierwszeństwo mają mieszkańcy Mysłowic i okolicy. (PAP) 2532

Sprzedamy

owoc czereśni

z paruset drzew — umowa lub przetarg. — Nabywcy zechcą się zgłosić dnia 7 czerwca br. o godz. 8 rano w biurze Zarządu Gminnego w Włodzieninie, pow. Głubczyce, tel. 3, celem omówienia warunków kupna. 2523

KLUCZEWSKA FABRYKA CELULOZY I PAPIERU W KLUCZACH k. OLKUSZA — ogłasza

przetarg nieograniczony

wykonanie i zainstalowanie ok. 500 mb. drewnianej, otwartej rynny odpływowej dla ługów, posiarzynowych.

Blizsze informacje i podkłady ofertowe można otrzymać codziennie w godzinach urzędowych w Wydz. Technicznym Kluczewskiej Fabryki Celulozy i Papieru w Kluczach k. Olkusza. Na miejscu również można zapoznać się z warunkami terenowymi.

Oferty należy składać w Kluczewskiej Fabryce Celulozy i Papieru w Kluczach, poczta Klucze k. Olkusza do dnia 16 czerwca 1947 r. do godz. 10, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta lub też unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

2512 Kluczewska Fabryka Celulozy i Papieru

KIEROWNIKA ODLEWNI ŻELAZA

zaangażuje (PAP) 2476

„SPOŁEM”, Kraków, ul. Szczepańska 2

Wolne posady

STENOTYPISTKA - MASZYNISTKA rutynowana siła potrzebna w przemyśle od zaraz. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Wiadomość: Państwowa Fabryka Rurociągów i Zbiorników, Tarnowskie Góry, ul. Sienkiewicza 47, telefon 347. (PAP) 3342d

STARSZY, doświadczony szofer mechanik, zamieszkały w Katowicach, poszukiwany. Oferty z życiorysem do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Zgorol”. 3481g

POSZUKIWANY sekretarz, techniczny z dokładną znajomością języka niemieckiego, dłuższą praktyką kastratralną i hipoteczną. Wynagrodzenie stosownie do kwalifikacji wedle norm przewidzianych dla pracowników państwowych. Zgłoszenia udokumentowane krowac do Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Pomiarów, Wrocław, plac Stanisława Piaskowskiego. 3054d

POTRZEBNA inteligentna kierowniczka gospodarcza, z dobrą znajomością kuchni do bufetu kolejowego na Śląsku. Oferty Czytelnik Katowice pod „Bufet”. 3331g

DYREKCJA Państw. Koed. Gimnazjum i Liceum Spółdzielczego w Końskich poszukuje 4 nauczycieli do przedmiotów handlowych i 1 specjalistę — towaroznawcę z fizyki i chemii. Mieszkanie zapewnione, warunki do omówienia. 3024d

PRZEDSTAWICIELI poszukuje wytwórnia win i soków na okręgi: Rynok Tarn. Góry, Lubliniec, Chorzów, Bielsko, Cieszyń, Wrocław, Dolny Śląsk. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „1125”. 3500g

Państw. Fabryka Obrabiarek dawn. L. Zieloniewski i Fitzner-Gamper w Dąbrowie Górniczej ul. Kolejowa 8 poszukuje zaraz:

- 1 dyrektora Szkoły Przemysłowej,
 - 2 rutynowane stenotypistki,
 - 1 inżyniera lub technika, obznajomionego z produkcją obrabiarek Potrzebna znajomość b. technicznego, b. fa brykacji i warsztatu,
 - 1 rutynowanego urzędnika, obznajomionego ze sprawami socjalnymi.
- Zgłoszenia pisemne z życiorysem do Biura Personalnego (PAP) 2487

GOSPODYNIA z pierwszorzędny gotowaniem od 1 czerwca potrzebna. Dobre warunki. Zgłoszenia Katowice, Kopernika 12, m. 8. 3321g

OSOBĘ znającą się na wydawaniu narzędzi w narzędziarni fabrycznej oraz 2 ślusarzy narzędziowych i 2 robotników niefachowych przyjmie Fabryka Lamp Górniczych. Katowice, Zamkowa 41. 9547g

POTRZEBNA ekspedientka do składu mat. piśmiennych. Zgłoszenia Czytelnik Katowice, ul. 3 Maja 12, pod „Dział papierniczy”. 3517g

Posad poszukują

POSADY poszukuje: specjalista hodowlany piekarek, wikliny koszykarskiej, winorośli, kalafiorów, hodowla pod szkłem, pszczelarstwo, nasłennictwo, sadownictwo i warzywnictwo. Oferty kierować: Kubrak Adam, Zakopane, ul. Krupówki 1155. 3007d

PRAWNIK z praktyką w przemyśle, samorządzie, bankowości na kierowniczym stanowisku w dużym zakładzie przemysłowym, zmiany posadę od 1. 9. 47. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Prawnik”. 3341g

PRZEPROWADZĘ księgowość prywatnego przedsiębiorstwa. Oferty Czytelnik Sosnowiec, Warszawska 1, pod „Miody”. 3289g

MŁODY, pierwszorzędna znajomość brzozy żelaznej (narzędzia), korespondencja, obejmie każdą posadę. Łaskawe oferty Czytelnik, Sosnowiec, Warszawska 1, pod „Handlowiec”. 3308g

BIŁANSISTA - wielobranżowiec, poważna siła, przyjmie pracę na pół dnia lub godzinowo. Katowice, Witła Stwosza 3/1. 3378g

Kupna

ŁÓJ topiony, lanoline, wazeline, mentol, olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne czerzynę, kartony „Unra” w każdej ilości zakupi „ENOLA” Łódź, Napiórskiego 24, telefon 177-00. Przedstawiciel: Katowice-Ligota, Polska 3, tel. 253-83. (PAP) 3338d

SZLIFERKĘ do szkła nową lub używaną, możliwie kombinowaną, kupię. Zgłoszenia: „PAR”, Katowice, Warszawska 23 pod „Szli-fierka”. 3363d

ZA RADIOAPARAT, lampy, wzmacniacz, mikrofon, maszynę do szycia, pianina lub wszelkie części do tychże, osiągniesz najwyższą cenę w firmie Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 2773d

KUPIMY samochód ciężarowy 2 — 4 t oraz BETONARKE 250 l, kompletną w pierwszorzędny stan. Bytom, telefon 39-23. 3253g

MEBLE nowoczesne używane skupuje skład mebli Katowice, Mińska 14. 3051d

INSTRUMENTY miernicze, niwelatory, wagielnice, plomimetry oraz wszelkie sprężinżynieryjno-techniczne kupuje „Optyka” Bytom, Dworcowa 7, tel. 51-86. 3107d

LINIARKE kupimy. Pośrednictwo wynagrodzimy. Oferty Wspólnota, Kraków plac W. Świątych 8 pod „206”. 3007d

OLEJKI perfumeryjne — mydlarskie — spożywcze — wołoski — stearyne — lanoline i inne chemikalia kupujemy. Warszawa, Alberta 3, Dziewiecy. 3097d

KUPIMY każdą ilość parafiny miękkiej oraz wosku miękkiego. „MERKURY” Kraków, Stradom 10, telefon 566-15. 3083g

MAGNETOFON (stilla) do nagrywania kupię. Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 3007d

Sprzedaje

SPRZEDAM kompletne urządzenie fabryki lemoniady. Oferty pisemne: Pruszków, Mickiewicza 47, Wojciechowski. 3035d

MASZYNE-mieszarki do gęstych płynów i masel na 4 biegi sprzedam. Gliwice, tel. 46-69. 3272g

WYTWÓRNIĄ bielizny „Ki mono”, Łódź, Piotrkowska 24, m. 27, poleca koszule męskie w dużym wyborze. 2746d

PEŁDZIE — szczotki — artykuły techniczne, spinacze, smary do pasów transmisyjnych poleca Centr. Techn.-Handlowa (przedsiębiorstwo prywatne) Katowice, Warszawska 53, telefon 301-50. 3476g

SPRZEDAM dom w centrum Katowic. Oferty Czytelnik Katowice pod „444”. 3323g

Inż. Józef Kornecki Radom, ul. Słowackiego 31, tel. 16-88, dostarcza

ton malarski oraz maty trzcinowe wagonowo w krótkim terminie. 2460

ESENCJE i pasty aromatyczne do wyrobu lemoniady wysyła za zaliczeniem pocztowym Przemysł Chemiczny „Maltra”, Kraków, Zwierzyniecka 35. 3393d

SPRZEDAM maszynę buchalterijną elektr. nową, marki „Continental” Oferty Czytelnik Gliwice pod „32-12”. 3269g

Mieszkania

POSZUKUJE 4-pokojowego mieszkania z kuchnią, ogródem i garażem w dzielnicy willowej Bytomia, Zabrze, Gliwice, za zwrotu nawet wysokiego remontu. Wiadomość Bytom, telefon 33-23. 3253g

Pokoje

INŻYNIER, właściciel przedsięwzięcia poszukuje w Katowicach pokoju ameblowanego, komfort. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod nr. „315”. 3361g

Lokale handlowe

DOBRE zaprowadzony skład z art. technicznymi w śródmieściu Katowic do sprzedania z powodu wyjazdu. Obróty miesięczne powyżej miliona. Wiadomość: Katowice tel. 253-73 lub Dziennik Zachodni Katowice pod „Skład techniczny”. 3316g

DUŻA rozlewnia piwa z koncesją dwu najprężniejszego browaru, fabryka wód i lodu w jednym z większych miast Śląska do sprzedania z powodu choroby. Wiadomość Katowice tel. 253-73 lub Dziennik Zachodni Katowice pod „Rozlewnia piwa”. 3316g

Lekarskie

PRZYCHODNIA dentystryczna, Katowice, Dyrekcja 4. Laboratorium sztywnych zębów. Ceny znacznie niższe. 3331g

Poszukiwania

KTO by coś wiedział o Tadeuszu Kreczmerze z Krakowa, lat 16, przebywającym w Katowicach, proszę o podanie wiadomości matce na adres: Józefa Kreczmer, Kraków, Garncarska boczna 6, I p. 3375g

CZECZOTKO Katarzyna, ostatnio zamieszkała w Warszawie, poszukuje brata Czechotko Konstanty, Bytom-Karb, ulica Klasztorna 28. Wszelkie wiadomości proszę kierować pod wskazanym adresem. 3353g

Uzdrowiska

RABKA - ZDRÓJ, zakład leczniczo - wychowawczy, dra OLSZEWSKIEGO, nauka 7 klas szkoły wszechnej przyjmuje dzieci na pobyt i leczenie. 3012d

Różne

PIEGL, żółte plamy, opalenizna, usuwa Axela-Krem. Do nabycia w drogeriach. 3376d

Bronek spojrzął na nią ze złością, bo ta baba zawsze umiała mu stać na drodze, ale nie chciał przy chorym zaczynać z nią zwady. Więc zmlczał.

— A i zamawiania były — dorzuciła od pieca Hanka.

— A rychtyk — ożywiła się znowu Buńdula. — Przyszła zachorka z Bańskiej jaże. Ta stara co to i przy porodach pomaga. Okadzała, zamawiała, przelewała przez głowę wodę, ciskała jarzące się wąglikę do cebrzyka, smędziła krowim ogonem. Mówię wam, to znachorka pierwszej klasy. Powiedziała, że chłop za trzy dni wyzdrowieje, a jeżeli w tym czasie nie będzie mu lepiej, to na czwarty dzień umrze i zabierze ze sobą do grobu wszystkie uroki. Tak go zamówiła. Może i lepiej, żeby umarł. Ludziska by mieli spokój od uroków.

— A możeby jeszcze doktora przywołać — zauważył Bronek.

Buńdula popatrzyła na niego nienawistnym okiem. Jagniesia widziała to dobrze, bo od tygodnia każdy jej nerw był naprężony, cała świadomość skupiona. Wiedziała, że Bronek ma konia, ale go w ostatnich dniach pielęgnuje, bo już jutro będą zwozić z potoka smreki na budowlę dla Heli. Więc zwróciła się do niego prędko z prośbą.

— Bronuś, bądźże taki dobry i zaprzagnij konia. Przywieziemy doktora. Mnie pieniędzy nie żal, przecież to zawsze brat.

Bronek poskrobał się po głowie i namyślał się, co ma odpowiedzieć na tę prośbę. Z kłopotu wybawiła ją Buńdula.

— Jagnies, nie waryjujesz. Jak tu Kaźmirkula z Bańskiej nie nie uradziła, to ci żaden doktor na świecie nie uradzi. Musi, że on umrze i zabierze ze sobą złe uroki. A na głupiego Bronka nie patrz, ani jego nie słuchaj.

Bronek tym razem był zadowolony z gadania Buńduli, które go wybawiło od jędzy i od męczenia konia. Usiadł na ławie i przypatrywał się zabawie Jędrka. Małec miał już ustawiony cały tabun papierowych koni. Największe nazywał ogierami, średnie klaczami, a małe były w jego mniemaniu żóbkami. Stały wielką gromadą w kącie izby, a małec je przestawiał, sortował, krzyczał na nie jakby dorosły gazda na pasące się tabun.

— Cóż ty będziesz robił z tyłoma końmi? — zagadnął go Bronek.

— Jakby stryk nie był chory, to bym pognał je na jarmark do miasta. On by kupował, przeganiał, targował się, a ja bym mu bił w rękę i godził sprzedawanie. E, mnie to żal stryka, że chory. Bez niego mi nie będzie ździe.

Zapanowało chwilę milczenie. To wyznanie chłopca, który, wiadomo było wszystkim, nie odnosił się do Jaśka zbyt czule, roz-

rzewniło obecnych. Nawet Jagniesia zamyśliła się głęboko i utkwiała płonące oczy w jeden punkt podłogi.

— Wio, koniki, wio! — krzyknął w ciszy Jędrak i zaczął przepędzać tabun ku łóżku chorego. — Jedziemy do stryka, może was kupi. Ty kaśton, powoli, nie uciekaj od stada.

Poustawiał swoje zabawki rzędem przy łóżku. Jasiek odwrócił się od ściany i spojrzął mętnym wzrokiem po izbie. Usta miał otwarte. Charezał.

— Stryku, ładne koniki? — pytał Jędrak przybliżając się do kaleki.

Jasiek wyciągnął się z jękiem i zaśmiał się całą szerokością ust. Zdawało się, że lubuje się myślą, że ma łóżko, że leży sobie w nim, nie jak jakiś dziad, ale jak prawdziwy gazda. Pierwszy raz w życiu spotkało go takie wyróżnienie w domu. Wyciągnął rękę i zaczął coś mamrotać.

Jędrak podszedł do niego i zaczął go szarpać za rękaw, powtarzając natarczywie swoje pytanie, czy koniki są ładne, czy dużo dostanie za nie pieniędzy.

Jasiek otworzył jeszcze raz oczy. Mętna mgła zasłaniała mu zrenice. Przez tę mgłę popatrzył na wszystko uważnie. Słońce schylało się ku zachodowi i góry tonęły w morzu czerwieni. Jeszcze się kręciły ponad nimi czarne chmurzyska, jeszcze na tym i na owym szczycie wlokły się grube platy brudnej mgły, ale znać było, że to już koniec długiej niepogody. Słońce wnet zgało chmury czerwienią, przykrywając ich brudną szarość. Ponad tym ciężkim okapem wznosiły się wysokie, sinawe złoza chmur, ciągnące się poszarpanym pasem ponad całym górkim łańcuchem. Górskie szczyty zlewały się z sinawymi chmurami w jedną całość. Zdawało się, że nagle ponad łańcuchem turni wzniosł się jakiś przepiękny drugi łańcuch z tyłu, że tamte są stokroć większe i potężniejsze niż te pierwsze, że piętrzą się nieprzebytymi granicami, jeź się iglicami nie do zdobycia, rozdzielają się żlebami niezliczonych przepaści. Czarodziejskie słońce stwarzało te mirażowe nowych olbrzymów, oświetlając nawastrzenia sinawych chmur. Na najbliższym wzniesieniu stała mała kapliczka, cała czerwona od zachodzącego słońca. Chyliła się nieco na bok. Zachodzące słońce rzucało w nią wprost swe promienie, pokrywając purpurą postać niewiasty, rysującą się niewyraźnie we wnętrzu.

Jasiek utkwiał wzrok w tym obrazie. Znikła mu sprzed oczu izba, a stał tylko ten widok przepięknych gór, wyrosłych cudownie ponad zwykłym łańcuchem i obraz małej kapliczki, pochylonej nieco na bok jak stara przygarbiona już od brzemienia lat staruszka. Kapliczka na tle gór, dzięki swemu bliższemu położe-

ARNOLD KUNST

prof. orientalistyki na Uniwersytecie Londyńskim — napisał specjalnie dla mies.

„PROBLEMY”

(nr 3)

artykuł p. t.

„Na pograniczu psychologii i filozofii Hindusów”

2381

SWIERSZCZYK

TYGODNIK DLA DZIECI

SATYRY

Leona Pasternaka

„Rzeź niewiniątek”

(1936 — 1946)

sprzedaż

wszystkie księgarnie
Hustr. M. Piotrowski
Cena egz. złotych 320.—

2457

Naczelny redaktor: Stanisław Ziemba.

Redakcja: Katowice, 3-go Maja 12, tel. 309-73, 305-73, 355-82, 355-88, 311.84.

Dział ogłoszeń: telefon 309-74.

Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Reklamisów nadesłanych nie zwraca się.

Przyjmowanie stron między godz. 11—13 codziennie. Wydawca: „Czytelnik”, Katowice, ul. 3-go Maja 12.

Druk: Drukarnia (Nr. 9 Sp. Wyd. Cytelnik”, Katowice, 3-go Maja 12. Tel. 310-59